

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 193 (10 955)

Poznań, wtorek 28 sierpnia 1979

Cena 1 zł
Wyd. A

500 specjalistów ergonomii obraduje w Warszawie

27 bm. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie rozpoczął obrady VII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Ergonomicznego. Honorowy patronat nad kongresem objął przewodniczący Rady Państwa — prof. Henryk Jabłoński, który za pośrednictwem komitetu organizacyjnego przekazał uczestnikom życzenia owocnych obrad. W imieniu rządu polskiego uczestników kongresu powitała minister pracy, płac i spraw socjalnych — Maria Milczarek.

W obradach kongresu, który po raz pierwszy zorganizowany został w kraju socjalistycznym uczestniczyło około 500 specjalistów. (PAP)

Hawana gospodarzem debaty ruchu krajów niezaangażowanych

Kuba jest w pełni gotowa do spotkań na szczycie szefów państw i rządów ruchu krajów niezaangażowanych. Uczyniono tu wszystko, aby zapewnić sukces tej jednej z najważniejszych konferencji 1979 r. — zarówno w zakresie organizacyjnym — zapewnieniu wygody i bezpieczeństwa uczestnikom, jak i merytorycznym, by uczynić obrady jak najbardziej owocnymi.

Oficjalnie podwoje pałacu konferencyjnego — specjalnie wzniesionego w Hawanie na tę okazję — otworzą się dzisiaj, kiedy przystąpią do pracy eksperci. Sam „szczyt” będzie obradował w dniach 3—7 września. (PAP)

Czytaj także „Odgłosy”.

Wyrazy uznania za poświęcenie i odwagę

27 bm. ambasador USA w Polsce William E. Schauffele jr. wręczył małżeństwu Janowi i Marii Wikielom dyplom przyznany przez Izbę Reprezentantów stanu Massachusetts w dowód uznania i szacunku za opiekę, jakiej udzielali oni w czasie hitlerowskiej okupacji rodzinie żydowskiej.

Przekazując dyplom, ambasador podkreślił, iż dokument ten jest wyrazem uznania dla odwagi ludzi, którzy niosąc pomoc skazanym na zagładę narażali własne życie. (PAP)

Wiedeńska konferencja na półmetku

Nauka i technika przyspieszają rozwój społeczno-gospodarczy

Wiedeńska konferencja Narodów Zjednoczonych „Nauka i technika dla rozwoju” przekroczyła półmetek. W obradach plenarnych nastąpiła w sobotę i niedzielę przerwa — pracowały natomiast w niedzielę komitety i grupy robocze. W poniedziałek wznowiono debatę plenarną; w jej toku wypowiadała się kolejni przedstawiciele poszczególnych państw i organizacji międzynarodowych, prezentując swe stanowiska wobec dokumentów, zaproponowanych w fazie przygotowawczej konferencji, dzieląc się doświadczeniami swych krajów w wykorzystywaniu osiągnięć wiedzy i techniki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Większość pracy konferencji koncentruje się w chwili obecnej w poszczególnych komisjach i grupach roboczych,

gdzie dyskutuje się żywo i ustala zakres i formy przyszłej współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki i techniki, pomocy udzielanej przez państwa uzależnione krajom rozwijającym się, transferu technologii, systemów informacyjnych naukowo-technicznych.

Z ostrym protestem spotkało się 27 bm. dopuszczenie do głosu na plenarnych obradach wiedeńskiej konferencji przedstawicieli kambodżańskiego obalonego reżimu Pol Pota i Ieng Sary. Oficjalny protest w tej sprawie — w imieniu 19 krajów — złożył przewodniczący delegacji polskiej, wiceminister nauki, szkolnictwa wyższego i techniki, doc. Walery Kujawski.

Reżim Pol Pota i Ieng Sary — stwierdził delegat Polski — obalony został w rezultacie lu-

dowej rewolucji, dlatego też do puszczono do udziału w konferencji przedstawicieli tego reżimu jest aktem wrogim wobec narodu Kampuczy. Jedy- nym prawowitym rządem jest obecnie w tym kraju Ludowa Rada Rewolucyjna, która sprawuje suwerenną władzę nad całym terytorium Kampuczy i cieszy się pełnym poparciem jej narodu. Mówca ostrzegł, że ignorowanie faktów może przynieść szkody w pracy konferencji.

Pod protestem podpisało się 11 delegacji państw socjalistycznych oraz 8 delegacji rozwijających się krajów Azji i Afryki.

W chwili, gdy zabierała głos przewodnicząca delegacji „demokratycznej Kampuczy” — blisko 30 delegacji opuściło salę obrad. (PAP)

Uzbrojeni Kurdowie umacniają pozycje w górach

Według informacji napływających z Iranu, powstańcy kurdzcy pomyślnie umacniają swe stanowiska na górskich przełęczach prowadzących do Mahabadu, gdzie zamierzają bronić się przed ofensywą wojsk rządowych.

Należy się spodziewać, że w najbliższym czasie rozegra się w tych rejonach decydująca bitwa między Kurdami i oddziałami irańskimi. Partyzanci informują przez swych rzeczników, że zdołali zmobilizować tysiące ludzi i stawia czoło regularnej armii uzbrojeni w ciężką artylerię i broń przeciwpancerną. (PAP)

Po zakończeniu rekordowego lotu

Dobre samopoczucie i pomyślny przebieg readaptacji „Protonów”

Bardzo pomyślnie przebiega proces ponownego przystosowywania się do warunków przylatania ziemskiego Władimira Lachowa i Walerego Biumina po zakończeniu rekordowej, 175-dniowej wyprawy kosmicznej.

Lekarze i specjaliści czuwający nad zdrowiem bohaterów Kosmosu podkreślają dobre samopoczucie „Protonów” i szybki przebieg procesu readaptacji. Wyniki wstępnych badań i obserwacji wykazują, iż przy zapewnieniu właściwej organizacji warunków pracy i

wypoczynku, dobrze przemyślanych obciążeń fizycznych oraz zastosowaniu specjalnych skafandrów i urządzeń treningowych, człowiek może przez długi czas pracować w warunkach nieważkości, utrzymując przy tym wysoki poziom zdolności do pracy. Bardzo ważnym jest, iż w tym celu nie jest koniecznym — jak to sądzono wcześniej — stwarzanie sztucznej grawitacji.

Zdaniem „Protonów”, jeśli byłoby to konieczne, mogliby oni pracować dłużej i to równie efektywnie. (PAP)

H. D. Genscher przebywa w Syrii

W poniedziałek wieczorem odbyło się w Damaszku spotkanie prezydenta Syrii, Hafeza el-Asada, z ministrem spraw zagranicznych RFN, Hansem-Dietrichem Genscherem, przebywającym z wizytą oficjalną w Damaszku, który jest pierwszym etapem jego podróży do krajów arabskich. Rozmowa koncentrowała się na problemach dwustronnych i sytuacji na Bliskim Wschodzie. Postanowiono prowadzić regularne konsultacje polityczne. (PAP)

Rozmowy premierów CSRS i Węgier

W poniedziałek na zaproszenie przewodniczącego rządu CSRS, Lubomira Sztrougala, przybył do Pragi z oficjalną wizytą przyjaźni premier WRL, György Lazar. W czasie rozprawczych rozmów obaj premierzy poinformowali się o głównych zadaniach realizowanych przez Czechosłowację i Węgry, zgodnie z uchwałami XV Zjazdu KPCz i XI Zjazdu WSPR, w

dziedzinach: politycznej, gospodarczej i kulturalnej.

Szczególną uwagę poświęcono dalszemu rozwojowi stosunków wzajemnych. Wysoko oceniono poziom wszechstronnej współpracy.

Podkreślono, że CSRS i WRL mają wspólny punkt widzenia na rozwiązanie wszystkich ważniejszych problemów międzynarodowych. (PAP)

Pamięć o bohaterach

Westerplatte — to miejsce bohaterskiej obrony 182-osobowego oddziału wartowniczego pod dowództwem mjr. H. Sucharskiego przeciw niemieckim atakom z lądu, morza i powietrza. Odwiedzają je w sezonie letnim tysiące turystów. Gości oprowadzają westerplattczycy — Franciszek Bartoszak i Bernard Rygielski.
CAF — fot. Ukielewski

Poznańscy naukowcy testują maszyny i urządzenia dla rolnictwa

W pracowniach uczonych, mimo okresu urlopowego trwa wytestowana praca. Prowadzone są prace podstawowe i stosowane — te ostatnie coraz częściej wykorzystywane są w praktyce gospodarczej.

Mówi zastępca dyrektora Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu, doc. mgr inż. Władysław Machowiak: prowadzimy obecnie badania wytrzymałościowe kombajnów do zbioru koniowych. Prace te wykonujemy na zlecenie producenta — Fabryki Maszyn Zniwnych w Płocku. Badamy też nowe typy tzw. przetrasaczko-zgrabiarek do siana

i słomy, których produkcję podjąć ma wkrótce Fabryka Maszyn Rolniczych w Ślupsku. Testujemy też przeznaczony dla kółek rolniczych tzw. „Mały Bizon”

W najbliższym czasie zajmować się będziemy m. in. dalszą modernizacją nowoczesnego, 6-rzędowego zestawu maszyn do zbioru buraków, opracowaniem zestawu maszyn dla przechowywania ziemniaków, przystosowaniem 1-rzędowego kombajnu ziemniaczanego do potrzeb ogrodnictwa: do zbioru cebuli, selera, marchwi i innych warzyw. (PAP)

W KPZR rozpoczyna się kampania sprawozdawczo-wyborcza

W Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego rozpoczyna się kolejna kampania sprawozdawczo-wyborcza. Zebrania odbędą się w 586 000 grup partyjnych, 433 000 oddziałowych i w 364 000 podstawowych organizacjach partyjnych. Wybrane zostaną kierownicze instancje tych organizacji partyjnych.

Kampania sprawozdawczo-wyborcza odbywa się w ważnym dla Kraju Rad okresie: w przyszłym roku zakończy się realizacja dziesięcioletniej 5-lat-

ki. Dziennik „Prawda” informuje, że dyskusja na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych koncentrować się będzie na sprawach związanych z realizacją uchwał partii i rządu, dotyczących dalszego doskonalenia mechanizmu gospodarczego. Dziennik dodaje, że obecnie, kiedy na porządek dzienny wysuwane są coraz bardziej złożone zadania ekonomiczne i społeczno-polityczne partia szczególną uwagę poświęca również doskonaleniu ideowego wychowania ludzi pracy. (PAP)

Wojska chińskie nie zaprzestają provokacji wobec Wietnamu

Jak zakomunikowała w poniedziałek Wietnamska Agencja Informacyjna VNA, 24 sierpnia br. o godz. 8 rano około 200 żołnierzy chińskich, uzbrojonych w karabiny maszynowe, zaatakowało placówkę graniczną Wietnamu w wiosce Bath Dith w prowincji Ha Tueh. Zostali oni odparci. Ale jeszcze tego samego dnia, w późniejszych godzinach, ponownie wtargnęli na terytorium wymienionego rejonu. Wśród

wietnamskich wojsk granicznych i ludności cywilnej są ofiary.

Żołnierze wietnamscy wraz z ochotniczymi siłami ludowymi musieli agresorów chińskich do wycofania się na swoje terytorium.

Komunikat VNA podkreśla, że w ostatnich miesiącach wojska chińskie niejednokrotnie naruszały granicę w rejonie wioski Bath Dith. (PAP)

Nowa, piękna szkoła

Ogólnopolska inauguracja roku szkolnego 1979/1980 odbędzie się w Zbiorczej Szkole Gminnej w Płocku Małym. Obok nowej, pięknej szkoły wybudowano także blok mieszkalny dla 16 rodzin nauczycielskich. Obecnie trwają prace wykończeniowe przed budynkiem i w niektórych jego pomieszczeniach.

Fot. — CAF

Krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko

Zgrupowanie „Dożynki-79”

W Białej w woj. piotrowskim, 27 bm. rozpoczęło się zgrupowanie młodzieży pn. „Dożynki-79”. Bierze w nim udział 120-osobowa grupa młodych pracowników handlu z całego kraju. Młodzież wykonać będzie prace związane z przeddożynkowymi przygotowaniem placówek handlowych, miasteczka dożynkowego, wystaw itp.

Telewizyjna premiera

W 40 rocznicę wybuchu II wojny światowej widzowie w całym kraju będą mogli obejrzeć na małym ekranie premierę filmu „Operacja Himmler”, zrealizowanego przez reżysera Z. Chmielewskiego.

Polonijny zjazd

26 bm. rozpoczęły się w Waszyngtonie obrady 38 zjazdu Polskiego Związku Narodowego. Zjazd został zwołany w 100 rocznicę utworzenia tej wielkiej organizacji Polonii amerykańskiej. W dniu otwarcia obrad ulicami stolicy Stanów Zjednoczonych prze-

ciągnął pochód organizacji polonijnych. Złożono wieńce pod pomnikami T. Kościuszki i K. Pułaskiego oraz na grobie I. Paderewskiego.

Po ramadan — święto

Po zakończeniu ramadanu, mahometaniskiego miesiąca postu, odbyło się w Turcji tradycyjne trzydniowe święto, podczas którego poniosło śmierć 12 osób, a 23 zostały ranne. Przez kraj przeszła fala terroryzmu politycznego, organizowanego przez elementy ekstremistyczne. Najwięcej przypadków zabójstw politycznych zanotowano w południowo-wschodniej części kraju.

Genewskie rokowania

W poniedziałek odbyło się w Genewie spotkanie delegacji ZSRR i USA, prowadzących rozmowy w sprawie zakazu broni chemicznej.

Wywiad B. Kreisky'ego

W wywiadzie dla radia i telewizji,

kanclerz Austrii B. Kreisky wyraził przekonanie, że stały dopływ ropy z Bliskiego Wschodu na kontynent europejski zależy od stosunków między Izraelem i jego arabskimi sąsiadami. Kreisky stwierdził, że najlepszym sposobem zapewnienia sobie przez kraj uprzedmiotowione dostawy ropy, jest utrzymanie pokoju na Bliskim Wschodzie.

Śmierć lorda

W wyniku eksplozji na jachcie, w niewielkim porcie Mullaghmore, w hrabstwie Sligo (Republika Irlandzka, w pobliżu granicy z Irlandią Północną) zginął jeden z dowódców sił alianckich w II wojnie światowej, 79-letni lord L. Mountbatten.

Nieletni podpalacze

Policja francuska zatrzymała w sobotę i niedzielę 5 nieletnich chłopców, w wieku od 9 do 16 lat, podejrzanych o podpalenie lasów na południu kraju. Pożary, jakie szalały niedawno na Łazurowym

Wybrzeżu, strawiły dziesiątki hektarów lasów i zarośli. Zatrzymanych chłopcy zostali przekazani sądom dla nieletnich w Grasse i w Nici.

Przyczyny dymisji

Były prezydent Brazylii, J. Quadros, który w roku 1961 podał się nieoczekiwanie do dymisji, złożył ostatnio sensacyjne oświadczenie na temat przyczyn swego ustąpienia ze stanowiska. Stwierdził on mianowicie, iż podał się on do dymisji wskutek nacisków ówczesnego rządu amerykańskiego, który nalegał na podjęcie przez Brazylię interwencji wojskowej na Kuby.

Na północ od Manili

W poniedziałek na Filipinach wystąpiło trzęsienie ziemi o sile 6 stopni w 9-stopniowej skali Rossiego-Forala. Jego epicentrum znajdowało się w pobliżu wyspy Calayan, około 50 km na północ od Manili. W pierwszych doniesieniach nie podano, czy były ofiary

OD GŁOSY

Przez kilka najbliższych dni o Hawanie mówić się będzie, że jest stolicą świata. Na VI konferencję krajów niezaangażowanych zjadą bowiem wybitne osobistości, szefowie wielu państw i rządów, przywódcy ruchów narodowowyzwoleńczych. Wybór miejsca obrad dowodzi międzynarodowego autorytetu Kuby — pierwszego i jedyne w tym regionie państwa socjalistycznego. Przekonuje także o uznaniu ruchu krajów niezaangażowanych dla walki narodu kubańskiego z imperializmem i kolonializmem.

Dyskusja w Hawanie — jak się przewiduje — nie będzie łatwa. Poszczególni jej uczestnicy reprezentują bowiem różne, często sprzeczne poglądy. W tej sprawie stanowisko krajów socjalistycznych jest niezmiennie od lat. Państwa opowiadające się za antyimperialistyczną i antykolonialną polityką — zawsze znajdują ich oparcie, mogą liczyć na pomoc w budowaniu nowego ładu społeczno-gospodarczego. Jest bowiem socjalizm tą siłą, która znosi monopol imperializmu na decydowanie o losach licznych krajów i narodów.

Jednakże są dążenia wspólne socjalistycznej i wielu państw niezaangażowanych do powszechnego rozbrojenia, utrwalenia pokoju na świecie. Niestety, napotyka ją ona na opór ze strony międzynarodowej reakcji, próbującej rozbić jedność tych, którzy opowiadają się za światem bez wojen i za wszechstronną współpracą. W tej konfrontacji nie ma alternatywy, ponieważ póki jest najwyższym dobrem ludzkości. On właśnie, a nie intensyfikacja wyścigu zbrojeń, pozwoli narodom świata bez obaw patrzeć w przyszłość. Swoją i następną pokoleń.

PIK

KRONIKA DNIA

WYSTAWA W BIBLIOTECIE IM. E. RACZYŃSKIEGO

W Bibliotece im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu otwarto wczoraj interesującą wystawę, przygotowaną w związku z 40 rocznicą niemieckiej agresji na Polskę i początku drugiej wojny światowej. Wystawa została zatytułowana „Druka wojny światowej. Literaturoznawstwo, a jej organizatorami są: ZW ZBOWiD, „Dom Książki” w Poznaniu oraz Biblioteka im. E. Raczyńskiego. Publikacje prezentowane na wystawie podzielono na kilka działów. Dotyczą one m. in. frontu wschodniego, frontu zachodniego i działań na terenie Wielkopolski. Ekspozycja czynna będzie do 10 września.

Na otwarcie wystawy przybyli przedstawiciele wojewódzkich władz partyjnych i administracyjnych z sekretarzem KW PZPR Marią Rykiewicz. (zr)

20 000 GOŚCI W „DOMU POLONII”

Już 20 000 gości przyjął w tym roku „Dom Polonii” w Krakowie. Dom ten — mieszcząca się we wspaniałej odrestaurowanej kamienicy przy Rynku Głównym — działa dopiero od kilkunastu miesięcy, ale już cieszy się ogromną popularnością wśród Polonii. Na adres „Domu Polonii” wpływa również codziennie setki listów z całego świata z prośbą o pomoc, informacje. Kierownictwo krakowskiego oddziału Towarzystwa „Polonia” svenalizuje pilną potrzebę stworzenia przy „Domu” specjalnej komórki organizacyjno-prawnej, mogącej udzielać autorom listów autorytatywnych odpowiedzi i wszechstronnej pomocy w załatwieniu w „starym kraju” ich spraw. (PAP)

Przed 40 rocznicą Września

Książka o armii „Poznań”

Niemal w przededniu niemieckiej agresji na Polskę nakładem Wydawnictwa Poznańskiego ukazała się książka Jerzego Korczaka pt. „Cóż ty za pan...”. Jak we wstępie pisze autor, wydarzenia stające się tematem tej publikacji — walki armii „Poznań” od pierwszego dnia wojny do 12 września, kiedy rozegrała się bitwa nad Bzurą, mają już swoje odzwierciedlenie w wojskowych studiach operacyjnych, pracach historycznych i publicystycznych. Podstawą źródłową tej opowieści stały się dokumenty, relacje uczestników walk, pamiętniki i notatki, a także materiały publikowane i archiwalne. W oparciu o nie powstała jednak nie powieść ani dzieło publicystyczne, lecz rzecz, którą można by określić jako reportaż historyczny, podzielony przez autora na dwa nacięcia części, odpowiadające kolejnym dniom walki. Tekst uzupełniają mapki prezentujące działania wojenne oraz zdjęcia, dotychczas w części nie publikowane. W tej sprawie wydanej publikacji czytelnik znajdzie także nazwiska członków dowództwa armii „Poznań”, wykaz ważniejszych źródeł oraz indeks nazwisk. (zr)

Ocena egzaminów wstępnych na uczelnie

Młodzież nadal ma kłopoty z matematyką i fizyką

W ramach dodatkowej rekrutacji, która rozpocznie się 13 września br., około 1800 osób będzie miało jeszcze szansę zdobyć indeksu studenta pierwszego roku. Nie zmieni to ogólnego stanu — można już pokusić się o wstępna ocenę tegorocznych egzaminów wstępnych.

Do batalii o przyjęcie do szkół wyższych stanęło w tym roku ponad 104 000 kandydatów — powiedział dziennikarzowi PAP dyrektor departamentu w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Jan Stepiński. Jest to o około 10 000 osób mniej niż w roku ubiegłym, ponieważ rocznik dziewiętnastolatków od kilku lat zmniejsza się.

Na wszystkich kierunkach było jednakże więcej kandydatów, niż miejsc. Najwięcej zaległo odnotowaliśmy w uniwersytetach, wyższych szkołach pedagogicznych i akademiach rolniczych. W uczelniach uniwersyteckich na jedno miejsce przypadało średnio 2,5 kandydata.

Akcja „Chelm — 80”

Ostatni turnus

27 bm. w woj. chełmskim rozpoczął się trzeci — ostatni już w br. — turnus letnich zgrupowań młodzieży akademickiej biorących udział w akcji „Chelm — 80”. Przez najbliższe cztery tygodnie dla tego regionu pracować będzie około 2000 studentów ze wszystkich ośrodków akademickich w kraju, a także z zagranicy. M. in. udział w trzecim turnusie zapowiedziała 110-osobowa grupa studentów wietnamskich.

Młodzież akademicka podjęła pracę w chełmskich przedsiębiorstwach przemysłowych, budowlanych i komunalnych, no maga także rolnikami. (PAP)

ta, niewiele mniej w wyższych szkołach pedagogicznych — 2,4 i akademiach rolniczych — 2,2. Tak więc kandydaci uczestniczyli w egzaminach konkursowych i tylko najlepsi mieli szansę zdobycia indeksu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej zgłoszeń — ponad 5 na jedno miejsce — odnotowaliśmy na takie kierunki jak: historia sztuki, wychowanie plastyczne, etnografia, orientalistyka, kulturoznawstwo, psychologia, pedagogika i biologia. Na kierunku matematycznym — techniczne zgłosiło się tradycyjnie znacznie mniej osób, z których ponadto spora część nie przebrnęła przez sito egzaminacyjne.

I w tym roku spora część kandydatów (około 48 proc.) nie zdała egzaminów. Wciąż obserwowujemy, że młodzież ma największe trudności z matematyką i fizyką, i to przede wszystkim ci, którzy zamierzali podjąć studia inżynierskie i ekonomiczne.

Występują również pozytywne zjawiska, mianowicie poprawa trafności wyboru kierunku studiów i wyższa świadomość tego wyboru.

W tym roku przyjęto ponad 7000 młodych ludzi bez egzaminu wstępnego; są to olimpijczyki, prymusi i uczestnicy ochotniczych hufców pracy. Najwięcej z nich podejmie studia w uniwersytetach i wyższych szkołach technicznych. Po raz pierwszy resort wprowadził zasadę, że nie mogą oni wypełnić większego limitu miejsc na danym kierunku niż 30 proc. W przypadkach gdy zgłoszeń było więcej proponowaliśmy kandydatom inne uczelnie, bądź inne kierunki. Stwierdziliśmy, że wielu prymusów zostało skierowanych na studia niezgodnie z obowiązującymi wytycznymi, np. absolwenci techników i liceów zawodowych zamierzali studiować historię sztuki, nauki polityczne, historię itp. Byli też tacy „prymusi”, którzy na świadectwie dojrzałości mieli po dwie lub nawet trzy oceny dostateczne. (PAP)

Symposium międzynarodowe prawa humanitarnego w Krakowie

W auli Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie rozpoczęły się 27 bm. pięciodniowe obrady europejskiego sympozjum prawa humanitarnego.

W obradach uczestniczy kilkadziesiąt uczonych z wszystkich prawie krajów Europy oraz USA i Kanady, które są sygnatariuszami Aktu Końcowego KBWE. Organizatorami seminarium są Uniwersytet Jagielloński oraz Zarząd Główny PCK przy udziale Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża. Za sadniczym celem obrad jest omówienie spraw nauczania wśród młodzieży akademickiej i pracowników nauki prawa humanitarnego, dotyczącego ochrony ofiar konfliktów zbrojnych.

Patronat nad seminarium objął przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński.

ski, który w piśmie skierowanym do uczestników obrad przypomniał, że konferencja odbywa się w przededniu 40 rocznicy wybuchu II wojny światowej. Przypomniała ona bezmiar ludzkich cierpień i ogrom strat w każdej dziedzinie. Jednym z pierwszych ofiar zbrodni hitlerizmu byli właśnie profesorowie uczelni, w siedzibie której odbywały się obrady seminarium. Prawo człowieka do pokojowego życia oraz wychowanie społeczeństw w duchu pokoju są szczególnie bliskie właśnie narodowi polskiemu — podkreślał pismo.

Ranga problemu, jakim jest związek między upowszechnianiem zasad międzynarodowego prawa humanitarnego a wychowaniem w duchu pokoju była tematem wystąpienia inauguracyjnego rektora UJ prof. Mieczysława Hessa.

Dzisiaj dalszy ciąg obrad. PAP

Dary dla Centrum Zdrowia Dziecka

Przebywający w Polsce przedstawiciel europejskiego biura firmy Miles International GmbH, oddział w Amers, Austria — dr. Erik Baltacić, złożył 27 bm. wizytę przewodniczącemu Społecznego Komitetu Budowy Pomnika — Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka, min. Januszowi Wierczkowskiemu. Informował, że firma przekazuje w darze dla Centrum Zdrowia Dziecka 2 aparaty diagnostyczne. Jest to klinika — nowoczesny półautomat szybkiego oznaczania 8 składników chemicznych w moczu, wyposażony w drukarkę i zapis komputerowy. W ciągu godziny można wykonać 60 oznaczeń. Drugi aparat „handititer 2” — jest również nowoczesnym półautomatem służącym do serologicznej diagnostyki zakażeń bakteriami u dzieci. Wartość aparatury wynosi około 8 000 dol.

W tym samym dniu przedstawiciele załogi Zakładów Górniczych „Rudna” poinformowali przewodniczącą Komitetu o dokonaniu kolejnej wpłaty na Centrum Zdrowia Dziecka w wysokości 31 000 zł, pochodzącej ze składek pracowników. (PAP)

BBC w opałach finansowych

W skutek cięć budżetowych, jakich dokonuje ostatnio rząd pani Margaret Thatcher, znanej rożgłośni British Broadcasting Corporation (BBC) grozi najwyraźniej zawieszenie nadawania programu w 23 językach obcych. Stacja będzie kontynuować jedynie nadawanie angielskojęzycznego programu „BBC — World Service” i kilku innych wybranych programów.

Wobec wprowadzenia przez rząd konserwatywny drastycznych ograniczeń budżetowych, obejmujących wszystkie niemal z wyjątkiem obrony, dziedziny życia, BBC znalazła się w najtrudniejszej sytuacji finansowej w całej swojej historii. (PAP)

Telefony DONOSZA

W Poznaniu na ul. Świerczewskiego przy ul. Przybyszewskiego, kierujący „Starem” nie udzielił pierwszeństwa przejazdu i doprowadził do zderzenia z „Warszawą”. Kierowca samochodu osobowego w wyniku odniesionych obrażeń zmarł po przewiezieniu do szpitala. Pojazd natomiast został rozbity na sumę około 100 000 zł.

W Krajewicach (Leszczyńskie), od samozapalenia się siano w wybuch pożaru indywidualnego gospodarstwa rolnego. Spaleniu uległa stodoła ze zbożami oraz maszyny rolnicze. Straty wyniosły około 300 000 zł.

Z nieustalonych przyczyn w

Na polach Wielkopolski

Siewy rzepaku i orki

Najważniejszą sprawą dla rolnictwa w Wielkopolsce po pomyslnym zakończeniu zniw jest terminowe zasianie rzepaku i przygotowanie pól pod uprawę innych ozimów. Rolnicy z zadowoleniem przyjęli ostatnie opady deszczu. Pomogły one wyraźnie okopowym i poplonom. Można bez większych trudności przeprowadzać obecnie orki i inne prace uprawowe.

Dobrze przebiegają w Wielkopolsce siewy rzepaku ozimego, choć stopień zaawansowania jest różny w poszczególnych województwach. Leszczyńskie rolnictwo te prace kończy na areale 12 400 hektarów. Poznańskie, które ma w planie 33 600 hektarów rzepaku, wykazuje wykonanie siewów w 80 procentach. W Pilskim zasiano ponad 14 000 hektarów, a pozostałe 6000 hektarów zostanie obsiane w najbliższych dniach. Kaliskie ma obsiane jedną trzecią z planowanej powierzchni ponad 10 000 hektarów. Konińskie

znajduje się na półmetku tych prac. Wyraźny postęp widać w orkach przedsięwziętych, a podorywkę są na ukończeniu. Wapnuje się pola, wywozi obornik, wysiewa nawozy sztuczne. Niektóre województwa sygnalizują jednak pewne niedobory na wozów azotowych i fosforowych, zmniejszyły się też zapasy nawozów potasowych.

We wszystkich województwach Wielkopolski przygotowuje się i rozprowadza ziarno siewne. Jakość materiału kwalifikowanego jest dobra. Ziarna wystarczy nie tylko na potrzeby regionu wielkopolskiego, ale także dla innych rejonów kraju.

Kończą się zbiory drugiego pokosu siana, rozpoczyna się trzeci pokos. Trwają przygotowania do zbioru kukurydzy na kiszonki oraz do wykopków ziemniaków i buraków cukrowych. Obecnie sprząta się z pól ziemniaki wczesne. (emp)

Dzień radzieckiej kinematografii

Dobiega końca festiwal filmów w stolicy Kraju Rad

Dobiega końca XI Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Moskwie, w którym wzięli udział przedstawiciele 104 krajów z pięciu kontynentów. Z wielkim zainteresowaniem oczekuje się tu ogłoszenia wyników i przyznania nagród festiwalowych. W poniedziałek zakończył się konkurs filmów krótkometrażowych.

Tegoroczny festiwal moskiewski miał szczególnie uroczysty charakter. 27 sierpnia minęło 60 lat od podpisania przez Włodzimierza Lenina dekretu o przejęciu przez państwo przemysłu filmowego i fotograficznego. Dzień ten obchodzono w ZSRR jako „Dzień filmu radzieckiego”. Z tej okazji w poniedziałek w Teatrze Wielkim w Moskwie odbyła się akademicka, podczas której odczytano pozdrowienia przesłane filmowcom radzieckim przez Leonida Breżniewa. L. Breżniew podkreślał, że obecnie, tak jak w ciągu

całej swej 60-letniej historii, film radziecki jest aktywnym propagatorem idei i polityki partii, uczestniczy w realizacji wielkich planów opracowywanych przez XXV Zjazd KPZR, odzwierciedla ogrom dokonań społeczeństwa radzieckiego oraz nienaruszalną przyjaźń narodów ZSRR.

60-lecie radzieckiej kinematografii, polskie środowisko filmowe uczciło odbywającymi się 27 bm. różnorodnymi spotkaniami i pokazami. Grupa polskich twórców i działaczy filmowych udekorowana została w siedzibie ZG TPPR w Warszawie złotymi honorowymi odznakami Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W godzinach wieczornych w warszawskim kinie „Relax” po raz pierwszy przedstawiono polskim widzom jedno z najnowszych dzieł radzieckiej sztuki filmowej pt. „Jemielian Pugaczow”. Na pokaz filmu przybyli: zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukasiewicz oraz minister kultury i sztuki — Zygmunt Najdowski. (PAP)

Delegacja rządowa Ugandy gościła w krajach socjalistycznych

Do Kampali powróciła ugandyjska delegacja rządowa, która odwiedziła niektóre kraje socjalistyczne. Misji przewodniczył minister do spraw rozwoju regionalnego, Eteker Ejalu.

W raporcie przedstawionym prezydentowi Ugandy, podkreślił, że podróż przyniesie w rezultacie rozwój współpracy gospodarczej, handlowej i kulturalnej Ugandy z krajami socjalistycznymi.

Jak informuje „Ugandan Times”, podczas pobytu w Mo

skwie E. Ejalu podpisał projekt porozumienia, przewidującego m. in. wznowienie przez ZSRR w Ugandzie poszukiwań bogactw mineralnych.

Ejalu poinformował również, że w najbliższym czasie NRD wznowi z Ugandą stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasadorów. Stosunki te zostały zawieszane w związku ze śmiercią ambasadora i pierwszego sekretarza ambasady NRD w kwietniu br. podczas walk w Kampali. (PAP)

niesławności Podgaje (Konińskie), spalił się budynek inwentarski wraz ze zbiorami i maszynami rolniczymi. Straty wyniosły około 200 000 zł.

Na ul. Prądyńskiego w Poznaniu „Flak” 126p, potrącił 70-letnią kobietę, która weszła na jezdnię tuż przed nadjeżdżającym pojazdem. Ranna pieszka przewieziona do szpitala.

W Tarnowie Podgórnym (Poznańskie), kierujący „Wolgą” wjechał na pobocze i uderzył w słup bramy posesji. Obrażenia doznał pasażer samochodu.

U zbiegu ulic Lechickiej i Estońskiej w Poznaniu, znajdujący się w stanie nietrzeźwym kierowca „Flaka” 126p w wyniku zbyt szybkiej jazdy uderzył w tył hamującego „Flaka” 126p, a ten z kolei w tył „Skody”. W wypadku tym obrażeń doznał kierowca „Flaka” 126p. (jz)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce: zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, przelotne opady deszczu. Temperatura minimalna od 8 do 10 stopni, maksymalna od 17 do 19 stopni. Wiatry umiarkowane i dość silne, południowo-zachodnie. Wczoraj o godzinie 18 zanotowano następujące temperatury, w Poznaniu 17 stopni, w Kaliszu 17 stopni, w Koninie 17 stopni, w Lesznie 17 stopni, w Pile 16 stopni; ciśnienie 999 hPa, czyli 748,5 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Andrzej Pischocki.

„GŁOS WIELKOPÓLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZY I SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”: POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19
Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań.
Redaguje kolegium:
Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy red. naczelnego),
Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofa,
Zygmunt Rola, Zbigniew Sęk

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączą wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kępczaka—Poznań

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa—Książka—Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (26 zł), kwartał (78 zł), półroczna (156 zł)
Indeks nr 35028 L-14

LATA PRZEMIAN

MÓWI ZDZISŁAW BISKUPIAK, SPECJALISTA TECHNOLOG DO SPRAW TACTWA W KA LISKIM „RUNO-TEXIE”.

Fot. — R. Królak

Ta fabryka bardzo wrosła w Kalisz i w życie wielu rodzin miasta. Tutaj pracował mój ojciec, kiedy ówczesna „Pluszownia” należała przed wojną do Muelerów, kiedy to strajkami trzeba było zdobywać robotnicze prawa. I ja od dawna jestem z zakładem związany. Rozpocząłem w nim pracę w czasie okupacji, jako kilkunastoletni chłopak. Zaraz po wyzwoleniu chodząc z innymi i agitowałem tkaczy, by stanęli przy warsztatach. Byłem też świadkiem, jak dzięki temu, że ludzie z „Pluszowni” przechowali przez wojnę części turbin — mogła wnet rozpocząć pracę kaliska elektrownia...

To już wydaje się być historią odległą, a przecież mógłbym bez trudu odtworzyć lata spędzone w zakładzie. Na różnych stanowiskach, przy różnych warsztatach. Byłem tkaczem, mechanikiem mistrzem... Mógłbym dokładnie powiedzieć jakie i gdzie — bo zakład był rozproszony — urządzenia uruchamialiśmy. Co na nich się robiło. Jak dochodziliśmy do nowoczesności. Ale nie o kronikarski zapis chodzi.

Przypomnę więc tylko warunki, w jakich robotnicy tu przed laty pracowali. Temperatura dochodziła do 60 stopni. Duszno, o pyle nie wspomnę, o hałasie też lepiej nie. A teraz? Na nowych, w dużej mierze zagranicznych urządzeniach produkujemy nie tylko plusze, ale poszukiwane tkaniny futerkowe, żakardowe, aksemity... To przynosi nam sławę w kraju i poza nim. A pracujemy w salach z klimatyzacją, z urządzeniami, które chronią nas przed tamtymi uciążliwościami.

Rozrósł się zakład, jeszcze bardziej wielkość naszej produkcji. Pracuje się znacznie wydajniej, w sposób lepiej zorganizowany. A ludzie na co dzień mają możliwość dostrzegania zależności między tym, ile i jak się pracuje, a tym jak się żyje. I teraz w tej fabryce, z której przed wojną wychodziły na ulice pierwszomajowe pochody — rodzą się pomysły wspólnych działań na rzecz miasta, wartościowe formy współzawodnictwa, przykłady skutecznego dążenia do jakości. To właśnie uważam za przemianę największą. (Gen)

Transportem szynowym przewożymy więcej niż koleje Francji, RFN i kilku jeszcze krajów razem wzięte. Choć brzmi to dumnie, można zaryzykować twierdzenie, iż wielu funkcjonariuszy PKP — począwszy od szefa resortu do odpowiadających za zestawianie pociągów włącznie — chętnie zrezygnowałoby z tego pierwszeństwa na rzecz pracy spokojnej, bez napięć i codziennego pytania: skąd wziąć wagony?

Głowią się nad tym niemal wszyscy kolejarze. Najlepsza bowiem organizacja przewoźników i najlepsze chęci nie wystarczą, jeśli brakuje taboru. A niedostatek jego odczuwa kolej dotkliwie. Podobnie zresztą jak cała gospodarka, dla której transport stanowi podstawę spraw nego funkcjonowania.

Najważniejsze źródła rezerw wagonowych wskazać nie trudno. To przetrzymanie taboru ponad dozwolone terminy, a także jego niszczenie — często bezmyślne, przez niefrasobliwość i brak poszanowania.

Do warsztatu zamiast na szlaki

W minionych latach znacznie wzrosła liczba uszkodzeń wagonów towarowych. Najczęściej winni są kłenci PKP. W ubiegłym roku uszkodzili około 75 000 wagonów. Obecnie do 30 000 stale jest wyłączone z ruchu przez zniszczenie. Z tego samego powodu w poznańskim okręgu codziennie trzeba wycofywać ze składów pociągów około 900 wagonów! Z wgniecionymi i rozbitymi ścianami, z połamanymi elementami drewnianego nadwozia.

Koszt naprawy wagonu kształtuje się w granicach 2500 złotych. Mnożąc je przez liczbę zdewastowanych pojazdów, do wiadujemy się, że chodzi o miliony. Można również obliczać konsekwencje dewastacji wago-

Miliony złotych na naprawę wagonów

Winowajcy wołają najgłośniej

nów w użytych do ich napraw materiałach, sprzęcie i przede wszystkim ludzkiej pracy. Najdotkliwszą jednak stratą jest to, iż zniszczony tabor wycofuje się z ruchu i zamiast wozić — stoi on w warsztatach (często nawet dość długo), oczekując remontu. Rachunek jest prosty. Z wagonów uszkodzonych przez użytkowników w roku ubiegłym można by utworzyć około 1 800 pociągów towarowych. Mogłyby one wyjechać na trasy i przewieźć wiele ton ładunków, ale nie wyjechały.

Zniszczyłeś — napraw

Zakłady i warsztaty naprawy taboru PKP — choćby ZNTK w Ostrowie i gnieźnieńska wagonownia — zapchane są wagonami, które wymagają napraw wskutek eksploatacji, jak również lekkomyślnego niszczenia. Gdyby cały sprzęt niszczonego podczas robót ładunkowych trafił do naprawy, ZNTK i wagonownie w ogóle by ich nie pomieściły.

Od dawna więc obowiązuje decyzja Prezydium Rządu, która brzmi — lapidarnie mówiąc — breni: zepsułeś, to napraw. Wytypowano 36 największych w kraju przedsiębiorstw przemysłowych i najpotężniejszych klientów kolei (m. in. kombinat chemiczny w Puławach, hutę Stalowa Wola, porty morskie, składnice złomu), zobowiązując do nieodpłatnego naprawiania wagonów uszkodzonych przez siebie i z własnej winy. Decyzja była słuszną, ale z naszymi jest różnie. Oblicza się bowiem, że z około 40 000 wagonów zdewastowanych rocznie przez tych klientów PKP, tylko niewiele ponad 30 000 remontują oni we własnym zakresie.

A przecież — oprócz owych gigantów — z usług kolej korzystać też tysiące innych zakładów i instytucji. Ich pracownicy, dokonując przeładunków, również nie grzeszą nadmiarem dbałości o tabor. I znów decyzją Prezydium Rządu postanowiono, że klienci PKP, wykorzystujący na dobę przynajmniej 40 wagonów, nie mogą przekazywać uszkodzonych (przez siebie lub swoich dostawców) do kolejowych zakładów naprawczych, lecz sami muszą te remonty wykonywać nieodpłatnie.

Rozszerzona więc została zasada „zepsułeś, to napraw”, a ponadto spora liczba taboru za miast jechać setki kilometrów do zakładów naprawczych (nawet z drobnymi uszkodzeniami), remontowana musi być na miejscu. Nie zmniejsza się wszakże liczba pociągów, które z braku wagonów nie wyruszają na szlaki. Niewiele bowiem zakładów przygotowało zaplecze i warunki do naprawy, toczą raczej dyskusje czy jest to ich obowiązek, czy przewoźnika, jak gdyby decyzja rządu nie wypowiadała się na ten temat dostatecznie jasno.

Przeciwko dewastacji

Rosnące straty powodowane uszkodzeniami wagonów towarowych i wynikające z ich braku perturbacje w transporcie sprawiły, że problemem zajęła się ostatnio Rada Ministrów. Podjęła ona decyzję, która, być może, położy kres dewastowaniu wagonów. Od niedawna w Ministerstwie Komunikacji działa bowiem Inspekcja Wago-

nów ze swoimi oddziałami przy wszystkich dyrekcjach okręgowych kolei.

Nowo powołana inspekcja ma kontrolować przeładunek towarów oraz usuwanie przyczyn uszkodzenia wagonów (tak przy pracach ładunkowych jak i manewrowych na stacjach), a także zapobiegać wysyłaniu w drogę wagonów uszkodzonych. Inspektorzy nadzorować będą prawidłowość sporządzania dokumentów o zniszczeniu wagonów i egzekwować roszczenia PKP wobec winnych. Mają też sprawdzać prawidłowość napraw wagonów, dokonywanych przez największych klientów kolei.

Inspekcja uzyskała duże uprawnienia. Okręgowi inspektorzy mogą wnioskować o ukaranie pracowników odpowiedzialnych za uszkodzenie wagonów. Mają również prawo nakładania kar pieniężnych (do 100 000 złotych) na kontrolowane przedsiębiorstwa i instytucje, gdy stwierdzą rażące zaniedbania stanu technicznego wykorzystywanych przez nie wagonów. Inspektorzy mogą nadto wstrzymać prace przeładunkowe, jeśli podczas ich trwania ujawnią dewastowanie wagonów.

★

Kolej jest wielką zapracowaną, a gospodarka stawia przed nią coraz większe zadania przewozowe. Dużą szansą ich wykonania jest lepsze wykorzystanie rezerw w gospodarowaniu taboru. Owe rezerwy, to tysiące pociągów, które nie mogą wozić towarów, bo nie pozwalają na to czyjeś niedbalstwo w obchodzeniu się z wagonami. Winowajcy zaś wołają najgłośniej: „dawajcie wagony”...

PIOTR BOROWICZ

Jak sprostać potrzebom reformy

Szkoły czekają na pomoce

W ostatnich latach produkcja pomocy potrzebnych do nauki znacznie się zwiększyła. Wzbogacił się też ich asortyment. Wiąże się to m. in. z reformą przeprowadzoną w klasach pierwszych dziesięciolatk. Nowoczesna dydaktyka w zmodernizowanej szkole opiera się bowiem w znacznej mierze na zupełnie nowych, nie stosowanych dotychczas w naszym szkolnictwie pomocach naukowych. Zestawy do modelowania „Dekor 77”, komplety do ćwiczeń manualnych, klocki do ćwiczeń logicznego myślenia — oto nowe pomoce do nauki, których produkcję trzeba było ostatnio podjąć.

Wprowadzić roczne plany produkcji pomocy do nauki wykonywane są z nadwyżką, jednak zadania z każdym rokiem zwiększają się. W tym roku plan zakłada wartość dostaw do „Cezasu” na sumę 2 mld zł; oznacza to dwukrotnie więcej klas — pracowni dla klas początkowych (w ubiegłym roku 1000), więcej sprzętu muzycznego: przybędzie pomocy naukowych do przedmiotu „kultura fizyczna”, narzędzi do majsterkowania dla przedmiotu „praca techniczna”, tablic graficznych, historyjek obrazkowych, slajdów i filmów.

Oczywiście, większość zdolności produkcyjnych przedsiębiorstw wykonujących pomoce naukowe przeznaczona jest na zaspokojenie potrzeb klas I — III. W ubiegłym roku przypadała na nie blisko połowa produkcji, w tym roku aż 75 procent.

Można by więc zapytać: skoro jest tak dobrze, to dlaczego jest tak źle? Po prostu dlatego, że produkcja, o której mowa, zaspokaja jedynie 40 procent zapotrzebowania szkół na pomoce naukowe. Dodajmy, że szacunek ten, sporządzony przez resort oświaty i wychowania, jest bardzo ostrożny, dokonano go bowiem na podstawie analiz prowadzonych metodą reprezentatywną. Oznacza to, że do przeglądu stanu zaopatrzenia szkół typuje się po kilka szkół w każdym województwie i na tej podstawie sporządza bilans potrzeb naszego szkolnictwa.

Dyrektor Departamentu Inwestycji i Zaopatrzenia Szkół Ministerstwa Oświaty i Wychowania — Czesław Szymanek zgadza się, że jest to metoda niedoskonała, że powinno się sporządzić bilans powszechny stanu zaopatrzenia szkół w całej Polsce. Tylko kto miałby to zrobić: resort czy „Cezas”? Jest to ogromna, mroźna praca. Próbowano ją wykonać dwukrotnie. Raz w 1971 roku przeprowadzono powszechną ankietę o szkół ogóln-

nokształcących, a w 1977 roku — szkół średnich. Zanim te dane dotarły do ministerstwa, już były nieaktualne... Jest to praca ogromna, tylko czy stać nas na to, żeby produkować pomoce nie wiedząc na pewno czy właśnie takie i w takich ilościach są potrzebne? Bo jeśli nie wiadomo co szkoły posiadają, skąd można wiedzieć czego potrzebują? Produkuje się więc wszystkiego po trochu. W rezultacie, która szkoła pierwsza, ta lepsza. Zjednoczeniu Pomocy Naukowych i Zaopatrzenia Szkół bardzo by się taki bilans przydał, pozwoliłby ukierunkować produkcję, sukcesywnie zaspokajać najpilniejsze potrzeby, uniknąć nerwowości w zaopatrzeniu.

Ale brak bilansu — to bynajmniej nie jedyny zmartwienie zjednoczenia. Najgorsze jest to, że zjednoczenie, które odpowiada za przygotowanie bazy materialnej dla szkolnictwa, a przede wszystkim dla szkolnictwa zreformowanego, nie ma warunków, by się ze swego zadania dobrze wywiązać. Pomoce do nauki wytwarzają fabryki pomocy naukowych, podległe Zjednoczeniu oraz przedsiębiorstwa spółdzielcze i państwowe podległe innym jednostkom organizacyjnym, właśnie w stosunku do nich zjednoczenie znów nie jest żadną zwierzchnością tylko koordynatorem.

Pora na wnioski. Zgoda, że bilans stanu zaopatrzenia szkół jest sprawą niestęchanie trudną, a priorytet dla produkcji rynkowej w pełni uzasadniony. Ale przecież reforma naszego szkolnictwa jest sprawą niestęchanie wagi. Czy zatem o jej powodzeniu mają decydować flety preste czy historyjki obrazkowe, których notorycznie brak?

Wydać się, że należy rozważyć możliwość przeprowadzenia powszechnego bilansu stanu zaopatrzenia szkół — wszak kilka lat temu wykonano podobnie trudną pracę: zebrano dane o kwalifikacjach wszystkich zatrudnionych w Polsce nauczycieli i na tej podstawie można było przystąpić do wielkiej ogólnopolskiej akcji kształcenia kadr naszego szkolnictwa. Nadchodzi następna pięcioletka i taki bilans byłby podstawą do zaplanowania określonych inwestycji czy podjęcia określonych decyzji, np. przyznania priorytetów dla produkcji pomocy do nauki. Potrzebę takich priorytetów uzasadnia rangą naszego szkolnictwa. Jest bowiem lepiej, ale nie znaczy to wcale, że jest dobrze.

HALINA SZYPULSKA

Przez ostatnie dni mieliśmy w Poznaniu muzyczne święto. Idea zrealizowania festiwalu symfonii Ludwika van Beethovena zrodziła się w Młodziemym Ruchu Miłośników Muzyki „Pro Sinfonika”, w Państwowym Filharmonii w Poznaniu oraz w Komitecie do spraw Radia i Telewizji. Zasięg oddziaływania imprezy był znaczny (transmisje radiowe, telewizyjne, pełna sala koncertowa codziennie), ale czy całkowity? Moc oddziaływania płyty gramofonowej czy kasety jest obecnie tak duża, że jeżeli już nie z artystycznych powodów, to komercyjnych rejestracja warta była podjęcia wysiłku. A tego nie uczyniono.

Hasło przewodnie rzucone przez organizatorów przedsięwzięcia „Beethoven nasz współczesny” uświadomiło nam przynajmniej dwie sprawy. Po pierwsze, iż skarbnica kultury ludzkości zawiera dzieła o wartości nieprzemijającej, uniwersalnej. Po wtóre, iż recepcja owych wartości duchowych jest uwarunkowana historycznie. Tak było też z dziełami Ludwika van Beethovena, które nosiły piętno naszych czasów i — przede wszystkim — indywidualności dyrygenckiej Stanisława Wisłockiego. On to bowiem z podziwu godną wytrzymałością psychofizyczną (dyrygując wszystko z pamięci), każde dzieło wykonał z równą starannością, odkrywając coraz to nową stronę swojej osobowości artystycznej.

Drugim bohaterem była Wielka Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia i Telewizji w Katowicach, która jako jedyna chyba zespół w naszym kraju była w stanie podjąć tak olbrzymie zadanie. Jest rzeczą oczywistą, że nie ilość się liczy, lecz przede wszystkim jakość zrealizowanych zamierzeń, a ta pomimo częstych kontrowersji jednak dominowała. Dowodem tego była nie miękka owacja po IX symfonii. Tak poznańska publicz-

MUZYKA

Bogactwo spuścizny Beethovena

ność podziękowała za doznane wzruszenia artystyczne.

A jak było podczas ostatnich koncertów tego pamiętnego tygodnia?

Piątkowy koncert symfoniczny rozpoczęła uwertura „Coriolan”, która zabrzmiała niemal pełnią dźwięku kwintetu oraz instrumentów dętych.

Inny nastrój wniosła interpretacja VIII symfonii. Ponownie wróciła pogoda. Żywy początek części pierwszej w dalszym przebiegu rozchwał się rytmicznie. Menuet był trochę zbyt majestatyczny, ale we fragmencie środkowym nabrał wdzięku i elegancji. Część czwarta posiadała żywe tempo.

W symfonii VII dominował ruch (poza nieco przyciężkawym wstępem do części pierwszej i częścią drugą). W Allegretto (części drugiej) usłyszeliśmy głębię brzmienia wiolonceli i kontrabasów. Wisłocki prowadził je nie ociągając tempa, jednak wy daje się, iż trochę zbyt obiektywnie. Część trzecia Presto, będąca w innych wykonaniach żywiołem tempa, w interpretacji Wisłockiego była nieco spokojniejsza. Dopiero część czwarta ujawniła możliwości techniczne orkiestry. Była ona jakby wylądowaniem się energii rytmicznej dyrygenta i orkiestry.

I wreszcie finał „Dni beethovenowskich” — IX symfonia. Genialność Beethovena rozsadziła tutaj nie tylko rozmiary dzieła, lecz nasyciła utwór takim bogactwem myśli, które niemal

przy każdym wykonaniu poraża słuchacza. Czy taki obraz dźwiękowy symfonii usłyszeliśmy w niedzielę? Sądząc po oklaskach — tak. Jednak nie we wszystkich wykonaniach symfonii mogło zadowolić.

W interpretacji dzieła zabrakło elektryzującego ładunku dramatycznego. Tak było w części pierwszej, w Scherzu, wreszcie w początkowym fragmencie części czwartej. Być może leży to w osobowości artystycznej Stanisława Wisłockiego, który unika przesadnej gwałtowności, wręcz brutalności w muzyce. Walorem interpretacji była wyrazistość planów brzmieniowych, plastyczność myśli muzycznych i motywów. W części trzeciej dominowała śpiewność. Fragment ten był zwarty i utrzymywał w napięciu słuchacza. Część czwarta z „Ody do radości” wykonana została przez kwartet solistów w składzie: Bożena Kinasz-Mikolajczak — sopran, Krystyna Szostek-Radkova — alt, Wiesław Ochman — tenor oraz Leonard Mróz — bas. Kwartet brzmiał wy równanie, co nie zawsze można usłyszeć na estradzie w IX symfonii.

Chór Polskiego Radia i Telewizji w Krakowie, przygotowany przez Tadeusza Dobrzańskiego, charakteryzuje się dobrą emisją, wyrównaniem proporcji brzmieniowych w poszczególnych głosach.

W sumie wykonanie IX symfonii nie przędko uleci z naszej pamięci.

JANUSZ KEMPIŃSKI

Wyniki harcerskiej akcji letniej

W ogniwach Związku Harcerstwa Polskiego podsumowywane są rezultaty tegorocznej akcji letniej dzieci i młodzieży. Ze wstępnych obliczeń wynika, że harcerstwo zorganizowało przy wydanej pomocy ogniw związkowych bratnich organizacji młodzieżowych i władz szkolnych — obozy wypoczynkowe dla ponad półmilionowej rzeszy dziewcząt i chłopców.

Ważnym nurtem harcerskiego lata 1979 była tzw. nieobozowa akcja letnia, która pozwoliła objąć kilkudniowymi formami atrakcyjnego wypoczynku około 1,2 mln dzieci i młodzieży. (PAP)

Tragiczny wypadek drogowy w Rumunii

Rumuńskie Ministerstwo Transportu i Telekomunikacji informuje, że 16 osób poniosło śmierć, a 6 zostało ciężko rannych w wyniku zderzenia autobusu z lokomotywą na niestrzeżonym przejeździe kolejowym.

Jak pisze rumuńska agencja prasowa „Agerpres”, zderzenie nastąpiło 25 sierpnia wieczorem na drodze lokalnej łączącej Sibiu z Ocna Sibiului — Armeni. Rannym udzielono pomocy lekarskiej. Powołana została komisja celem zbadania przyczyn wypadku. (PAP)

Wspaniałomyślność sandinistów

W wywiadzie dla amerykańskiego tygodnika „Newsweek” minister spraw zagranicznych Nikaragui, Miguel Escoto, stwierdził m.in., iż powstały w wyniku obalenia A. Somozy rząd odbudowy narodowej nie zamierza eksportować rewolucji. Rząd, który obawiał się rewolucji nikaraguańskiej, powinien raczej zwrócić uwagę na niezadowolone nurtujące ich własne społeczeństwa — oświadczył min. Escoto. Potwierdził on również, iż nie będą wydawane wyroki śmierci na zwolenników obalonego reżimu Somozy. „Wyznamy zasady wspaniałomyślności naszego zwycięstwa” — powiedział szef dyplomacji nikaraguańskiej. (PAP)

Starania o zespolenie działań amerykańskiej lewicy

Jak już podawaliśmy w niedzielę w Detroit zakończył obrady XXII Zjazd Komunistycznej Partii USA. Zjazd uchwalił trzy zasadnicze dokumenty: program na najbliższe trzy lata, rezolucję polityczną i rezolucję o równości rasowej.

W uchwalonym przez zjazd programie, główny nacisk położony został na działania zmierzające do zespolenia i jedności działań amerykańskiej lewicy oraz umacniania solidarności robotników w walce z monopolistycznym kapitałem. W programie założono również zwiększenie wysiłków mających na celu rozszerzenie udziału lewicy społecznej w amerykańskim życiu politycznym.

Rezolucja polityczna zjazdu zawiera analizę polityki Stanów Zjednoczonych i domaga się od kolejnych administracji waszyngtońskich działania na rzecz pokoju i światowego bezpieczeństwa. Dokument zawiera wezwanie do niezwłocznej ratyfikacji porozumienia SALT II, do podejmowania wszelkich

kroków, by powstrzymać wyścig zbrojeń, do działania na rzecz rzeczywistego pokoju i stabilizacji na Bliskim Wschodzie poprzez realizację słusznych praw narodu palestyńskiego.

Rezolucja o równości rasowej zawiera zwięzłą analizę sytuacji polityczno-społecznej w Stanach i wzywa do położenia kresu wszelkim przejawom dyskryminacji rasowej i pełnego respektowania praw człowieka bez względu na jego pochodzenie, nie, kolor skóry i pozycję społeczną.

Zjazd dokonał wyboru nowego Komitetu Centralnego partii, w skład którego weszło 79 działaczy KP USA. Wybrano również Krajową Radę Konsultacyjną, do której weszło 84 doświadczonych i zasłużonych seniorów — działaczy partii.

W ostatnim dniu zjazdu, 26 bm. w Detroit odbył się zorganizowany z inicjatywy partii wielki wiec z udziałem tysięcy robotników, głównie przemysłu samochodowego. (PAP)

Ceny złota na giełdach

Chybione prognozy

Gorączka złota w Paryżu i na innych głównych giełdach zachodnich nasiliła się w ubiegłym tygodniu i nie oczekuje się, by sytuacja uległa natychmiastowemu uspokojeniu.

Obecnie cena złota jest o wiele wyższa niż przewidywało to jeszcze niedawno. Najodważniejsi prognostycy nie przypuszczali, że w tym roku przekroczy ona barierę 300 dolarów za uncję, a tymczasem już obecnie sięga 315 — 330 dolarów. Największy popyt na tutejsze na rynkach amerykańskich. (PAP)

Rosną dostawy węgla na zimowe zaopatrzenie

Zbliża się sezon nasilonych zakupów opału na zimowe zaopatrzenie. Odpowiednie jego zapasy powinny być zgromadzone już teraz przed wszystkim na wsi, gdzie węgiel jest niezbędny w coraz większym stopniu na cele związane z produkcją rolną, zwłaszcza zwierzęcą.

W I półroczu br. — w wyniku powszechnie znanych trudności spowodowanych ciężką zimą, nieprzejezdną dróg i szlaków kolejowych — wystąpiły opóźnienia w jego dostawach. W lipcu i pierwszej połowie sierpnia załogi te — dzięki wysiłkowi górnictwa — zostały częściowo zmniejszone. Nie rozwiązało to jednak całkowicie problemu. Centrala Zbytu Węgla zalega jeszcze z dość znacznymi dostawami na cele rynkowe w stosunku do planowych w br. ilości.

Dlatego też u progu sezonu wzmożonych zakupów opału na zimę, Prezydium Rządu podjęło operatywne decyzje, które mają na celu dalsze zwiększenie dostaw i usprawnienie dowozu węgla dla ludności wiejskiej. Dokonując określonych przesunięć w bilansie opałowym oraz znacznie powiększając liczbę podstawianych na węgiel wagonów, zapewniło no — poczynając od 20 sierpnia br. — wyższe dzienne odładunki węgla na kolei w stosunku do realizowanych dotychczas. Uściśliło zarazem obowiązki zainteresowanych tą sprawą resortów i organizacji gospodarczych,

poddając m. in. bieżącej, wnikliwej kontroli przewozy i dostawy węgla na wieś.

Z uzasadnionych względów dokonano określonych zmian w geografii dostaw. W pierwszej kolejności największe dostawy węgla kieruje się do województw północno-wschodnich i północnych, aby zgromadzić tam dostateczne jego zapasy jak najwcześniej, przed nadejściem zimy a tym samym uniknąć kłopotów transportowych, uwidaczniających się w tych rejonach najbardziej. Następnie sukcesywnie zaopatrywane będą w opał pozostałe regiony.

Niezależnie jednak od tego podjęto takie przedsięwzięcia, aby zagwarantować w każdym województwie priorytet w dostawach węgla rolnikom kontraktującym i dostarczającym produkty rolne. W gospodarstwach tych bowiem węgiel — i to dobrej jakości — jest niezbędnym warunkiem realizacji produkcji i planowych dostaw żywności i płodów. Usprawniając rozdział i sprzedaż opału, dąży się więc do tego, by w sierpniu i wrześniu zlikwidować zaległości w dostawach węgla, należnego rolnikom z tytułu kontraktacji. Jest to w pełni realne zważywszy, że zapotrzebowanie z tego tytułu stanowi tylko część ogółu węgla dostarczanego na rynek. Dodajmy też, iż zgodnie z ostatnimi decyzjami dobrego jakościowo węgiel sortowany stanowi ma podstawową ilość bieżących dostaw przeznaczanych na cele rynkowe. (PAP)

Zaproszenie do Chile dla A. Somozy

Jak należało się tego spodziewać, obalony dyktator Nikaragui, Anastasio Somoza decretek się oficjalnego zaproszenia do odwiedzenia Chile. Wystosował je szef faszyzowskiej junty wojskowej, Augusto Pinochet. Zaproszenie zostało przyjęte z wielkim zadowoleniem.

Somoza znajduje się aktualnie w Paragwaju, gdzie według rozpowszechnianych ostatnio pogłosek zamierza zainwestować swe wywiezione chybkiem z Nikaragui walory dewizowe. Zdeponowane obecnie w bankach amerykańskich i narażone na ryzyko konfiskaty w związku z postulatami nowych władz Nikaragui. (PAP)

Alkoholizm przyczyną znacznych strat materialnych i moralnych

Związki zawodowe z natury rzeczy są żywotnie zainteresowane skutecznym przeciwdziałaniem alkoholizmowi. Decydują o tym nie tylko przesłanki ogólnospołeczne, jakimi kieruje się nasza największa organizacja, ale i względ na ogromne spustoszenia zdrowotne i moralne oraz straty materialne, jakie powoduje alkohol w miejscu pracy.

Wystarczy tylko kilka danych, by uświadomić sobie rozmiary tych szkód. Jak wykazały badania, absencja pracowników pijącego nadmiernie jest wyższa od przeciętnej od 20 do 60 dni w roku. 8 do 15 proc. wypadków przy pracy w budownictwie, rolnictwie i górnictwie ma związek z alkoholem. Badania przeprowadzone wśród pracowników budowlanych ujawniły, że wielu z nich miało w czasie pracy powyżej 0,2 promille alkoholu we krwi. Wysokość strat w wyniku niewykonanej produkcji i usług oraz złej jakości wyrobów spowodowanej alkoholem szacuje się szacunkowo na 22-23

mln zł rocznie. Do tego dochodzą straty co prawda niewymierne, ale niemniej dotkliwe w postaci złych stosunków w zakładach, tworzenia się tzw. grup nieformalnych, które łączą alkohol itp.

Co w tej sytuacji robią związki zawodowe? Walka z alkoholizmem jest częścią składową całej związkowej działalności wychowawczej i kulturalnej no-osiawowej. Oprócz przedsięwzięć propagandowych służących bezpośrednio temu celowi, wielkie znaczenie ma działalność, która zmierza do stworzenia atrakcyjnych, konkurencyjnych wobec alkoholu propozycji spędzania wolnego czasu, zwłaszcza sportowych i kulturalnych. Szczegółne znaczenie przykładu się przy tym do pracy z młodzieżą robotniczą, zwłaszcza w hotelach pracowników i na obozach letnich. Przeważnie w zakładach domach kultur zostały utworzone stałe punkty pracy z młodzieżą społecznie niedostosowaną. (PAP)

Trudna sytuacja młodych mieszkańców Indii

Dzieciństwo na stanowisku pracy

Około 16,5 miliona dzieci indyjskich w wieku od 5 do 14 lat pracuje w miastach i na wsi, często w bardzo trudnych warunkach. Dramatyczną sytuacją polega na tym, że gdyby w imię ochrony praw dziecka zabronić im pracy zarobkowej, pozabawiliby się wielu z nich utrzymania i skazało na jeszcze większą nędzę.

Według raportu opublikowanego w Delhi 27 bm., dzieci pracujące przysparzają średnio aż 23 proc.

całości dochodu swych rodzin. Dlatego autorzy raportu nie zalecają karania osób zatrudniających dzieci, lecz zapewnienie dzieciom godziwych warunków pracy i odpowiednich praw pracowniczych. Zakaz zatrudniania, obojętny już od wielu lat, ale rzadko przestrzegany, powinien na razie oblać tylko dziedzinę szczególnie niebezpieczną lub wymagającą ciężkiego wysiłku fizycznego. (PAP)

POŁKA Z KSIĄZKAMI

Ryszard Miernik — „Bursztyn”, powieść współczesna. Wyd. Łódzkie, s. 215, zł. 20.

Józef Balazs — „Madziarzy”, powieść. Wyd. Literackie, s. 187, zł. 25.

Celina Bobińska — „Wieża niespokojna. Studia małopolskie z XVIII-XIX wieku”. KIW, s. 244, zł. 45.

Eugeniusz Jabłoński, Jerzy Kania, Janusz Karmański — „Złoto i młodość. „WCP”. Konfrontacje. Portrety”. LSW, s. 238, zł. 48.

Adam Orłowski — „W spółdzielczej rodzinie”, zbiór reportaży o spółdzielni produkcyjnej w Dąbrowie Wielkiej koło Złaz. LSW, s. 245 + ilustr., zł. 43.

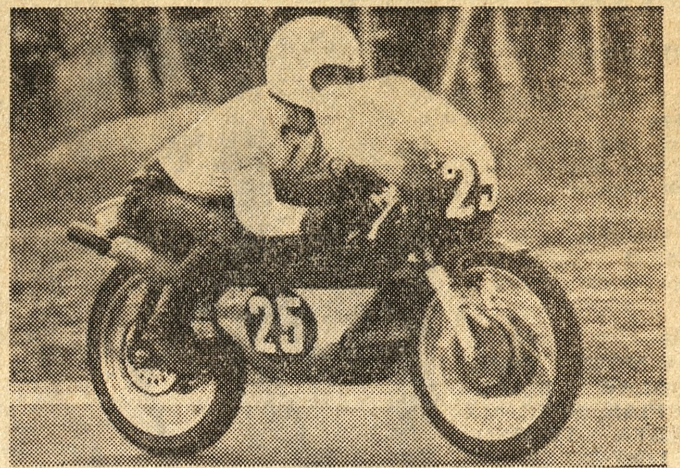
Piotr Bak — „Gramatyka języka polskiego. Zarys popularny”, wyd. III. Biblioteka Miłośników Języka. Wiedza Powsz., s. 454, zł. 50.

Antoni Nikel — „Język niemiecki dla początkujących”, wyd. IX. Seria „Uczymy się języków obcych”. Wiedza Powsz., s. 576, zł. 65.

Józef Dorczyński, Marian Górny, Konstanty Swistun — „Ekonomika i organizacja handlu. Cz. II”, wyd. V. WSP, s. 364, zł. 41.

G. C. Bond — „Kataliza heterogeniczna. Podstawy i zastosowania”. PWN, s. 161, zł. 20.

sport-sport-sport Emocje na torze „Poznań”

W niedzielnych międzynarodowych wyścigach motocyklowych na torze „Poznań” zorganizowanych przez Motoklub Unia i redakcję „Głosu Wielkopolskiego” dominowali zawodnicy CSRS i Węgier. Ci ostatni okazali się bezkonkurencyjni w klasie 125 ccm. Na zdjęciu górnym: zwycięzca biegu K. Juhasz w czasie walki na trasie. Na zdjęciu dolnym: ten sam zawodnik (z prawej strony) podczas dekoracji na podium. Z lewej zdobywca drugiego miejsca i pucharu naszej redakcji — Węgier — J. Vlaszaty. (wif)

Fot. (2) — R. Królik

12 medali poznańskich kajakarzy

W Bydgoszczy zakończyły się trwające cztery dni indywidualne mistrzostwa Polski w kajakarstwie. Poznaniacy zdobyli 12 medali i udowodnili, że nadal stanowią czołową polską kajakarstw. Bardzo dobrze wypadli I. Pracharczyk i M. Klimek (Poznań), którzy w kanadyjkach na 1000 m pokonali P. Pawłowskiego i M. Łbika (Warta). Natomiast już w C-2 na 500 m osada Warty zwyciężyła zdecydowanie, zdobywając złoty medal, a młoda dwójka z Poznania zajęła trzecie miej-

sce. Drugi złoty medal osada Posenian wywalczyła na 1000 m. Pozostałe medale zdobyli: złote M. Górecka i M. Szpakowska (Poznań) w K-2 na 500 m i na 1000 m. W jedynkach brązowy medal zdobyła M. Górecka na 500 m. Poza tym A. Klimaszewski (Warta) w K-1 na 1000 m zajął drugie miejsce. Osada z Poznania w K-4 na 1000 m zdobyła srebrny medal i ta sama czwórka na 500 m i na 1000 m uplasowała się na trzecim miejscu. (h)

Floreistki i szpadziści nie zdobędą medalu

Reprezentanci Polski na szermierczych mistrzostwach świata w Melbourne nie zdobędą już medali. Nasze floreistki w półfinałowym pojedynku przegrały z Węgrkami 5:9, a w meczu o brązowy medal uległy drużynie RFN również 5:9 i zajęły czwarte miej-

sce. Mistrzyniami świata zostały floreistki ZSRR, które w finale pokonały Węgry 9:4. W drużynowym turnieju w szpadzie reprezentacja Polski po zwycięstwach nad Australią 13:3 i Węgrami 7:5 w ćwierćfinale uległa Szwecji 5:8 i walczyć będzie o piąte miejsce. (PAP)

Mistrzostwa Polski szkolnych lekkoatletów

Na stadionie Olimpij na Gołębieniu odbędą się będą mistrzostwa Polski Szkolnego Związku Sportowego w lekkiej atletyce. W imprezie weźmie udział 50 zespołów, a wśród nich SKS Juwenia Puszczykowo, MKS Gniezno, MKS

Szamotuły, MKS Kórnik, SKS Iskra Srem, MKS Asnyk Kalisz, MKS Noteć Chodzież i MKS Wągrowiec. Ogółem na starcie zobaczymy 600 zawodniczek i zawodników. Początek zawodów dzisiaj o godz. 9.30 i 15, a jutro o godz. 10 i 15. (jz)

Senator E. Kennedy o znaczeniu porozumienia SALT II

Występując podczas wiecu organizacji społecznej „Amerykanie na rzecz SALT II” senator ze stanu Massachusetts Edward Kennedy oświadczył, że porozumienie o ograniczeniu strategicznych zbrojeń ofensywnych SALT II ma żywotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa USA i powinno być ratyfikowane przez Senat.

Senator E. Kennedy dodał, że radziecko-amerykańskie negocjacje rozbrojeniowe nie powinny zakończyć się na podpisaniu dokumentu SALT II, lecz powinny być kontynuowane w celu osiągnięcia jeszcze pełniejszego porozumienia w sprawie ograniczenia wyścigu zbrojeń.

Następnym etapem kampanii na rzecz rozbrojenia powinno być ogłoszenie w poszczególnych częściach globu ziemskiego stref bezatomowych. (PAP)

PONIEDZIELNE opinie

W sobotę i niedzielę Motoklub Unia wraz z redakcją „Głosu Wielkopolskiego” zorganizował atrakcyjne wyścigi motocyklowe, w których startowali zawodnicy 7 państw.

Wiceprezes Unii — HENRYK RUKS: Tego typu imprezę organizowaliśmy już po raz drugi i ubiegłoroczne doświadczenia bardzo nam pomogły w sprawnym przeprowadzeniu zawodów. Poziom wyścigów był wysoki, a zmagania zawodników, szczególnie w klasie 250 ccm bardzo interesujące. Te elementy z pewnością spowodują, że w przyszłym roku międzynarodowe wyścigi motocyklowe na torze „Poznań” będą jeszcze lepsze, większa liczba osób. Jeśli chodzi o poziom reprezentowany przez poszczególne ekipy, to zdecydowanie przewyższali konkurentów Czechosłowacy i Węgrzy. Nasi zawodnicy nie mogli nawiązać z nimi wyrównanej walki ze względu na gorszy sprzęt, jakim dysponują. Są to

wprawdzie te same marki motocykli jednak konkurenci mają o wiele nowsze typy maszyn. (wif)

W wyjazdowym spotkaniu z Zagłębiem Sosnowiec, dotychczasowy lider piłkarskiej ekstraklasy, Lech przegrał 1:3, tracąc przódwo nie tylko w tabeli. Trener Lecha JERZY KOPA: — Mecz z Zagłębiem był do wygrania. Decydujący wpływ na przebieg spotkania miała 39 minuta, kiedy to Zarycha na naszym polu karnym pobił za piłką, potykając się o nogi poznańskich obrońców, a sędzia Ekstajn uznał to za faul i po „gospodarsku” podyktował rzut karny, zamieniony przez Mikołajowa na bramkę. Oglądałem tę akcję jeszcze raz w telewizji i jestem w stu procentach pewien, że przewinienia nie było. Jeszcze przy stanie 2:1 byliśmy bliscy zremisowania. Jednak klks Barczaka na środku boiska, gdy wszyscy poznaniacy byli pod bramką sosnowiczan, kosztował nas utratę trzeciej bramki. (h)

HUMOR I SATYRA

— Byłem Tarzanem, a teraz jestem dyrektorem dżungli.

praca

Kobieta do pracy w ogrodzie i domu potrzebna. Promienista 15. 2937g

Parkieciarz, praca stała przyjmie. Os. Piastowskie 13 m. 26. 1893g

Przyjmie tynkarzy na elewacje. Poznań - Świerczewo, ul. Gołuchowska 33. 1021g

Chalupniczo podejmie prace, szyćle niewykluczone, możliwość lokalu, transportu, kurna narzędzi. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1026g.

Uczennice do pracowni bielizniarskiej od września potrzebne. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1089g.

Panie z praktyką do szycia kosztu męskich potrzebne. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1070g.

nauka

Maszynopisanie ucze. Płp rzycka, al. Marcinkowskiego 28 m. 26, II podw. rze, I piętro. 1249g

kupno

Pianino nowoczesne kupię, tel. 588-44. 1255g

Kupię urządzenie warsztatu złotniczego oraz kontrolatorskiego i kartoniarzkiego. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1000g.

spzedaż

Zielony zamsz na kurtkę, kożuch brązowy surowo wygarbowany sprzedam. Tel. 614-07. 2227g

Butle gazowe 5-litrowe, tel. 33-31-40, godz. 17-20. 2748g

Automat do lodów włoskich sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 2692g.

Garaż blaszany sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1178g.

KSP „OŚWIATA” w POZNANIU

ORGANIZUJE

z nowym rokiem szkolnym

KURSY

◆ **MISTRZOWSKIE I CZELADNICZE** w zawodach: metalowych, elektrycznych i budowlanych

◆ **SPAWANIA** elektrycznego i gazowego dla początkujących

◆ **STUDIUM MISTRZÓW** we wszystkich zawodach

◆ **DIAGNOSTYKI SAMOCHODOWEJ**

◆ **PALACZY** centralnego ogrzewania

◆ **KROJU I SZYCIA**

Zapisy przyjmuje i informacji udziela:

Ośrodek Szkolenia w Poznaniu przy ul. Klasztornej nr 2, tel. 524-01 w godz. od 8-18 w soboty od 8-14. 2122-K1

Krowę, jałowkę wysokocielną sprzedam. Sotekci Witobeli, 62-060 Steszew 1137g

Sprzedam dwulitrowy pałilon 23 m. olwa obornicka nadający się na kiosk, domek letniskowy. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1142g

Motocykl M72 z bocznym wózkiem, ul. Kolejowa 8 m 7. 1143g

Sprzedam niekompletny silnik nowo do Moskwi- cza 408. Bułgarska 154b m 5. 1170g

Maszynę dziewiarską dwu- płytową Busch, wózek głęboki sprzedam. Nad Wierzbakiem 21 m 6 wle- czorem. 1195g

Campingowa przyczepa sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1214g.

Garaż blaszany sprzedam. Planatowa 10 m 4. 1232g

Automatyczna strzykawkę do insuliny RFN sorze- dam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1245g.

Szafę trzydrzwiową, wyso- ki polski w idealnym stanie sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1253g.

Sprzedam dwulitrowy pałilon 23 m. olwa obornicka nadający się na kiosk, domek letniskowy. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1142g

Motocykl M72 z bocznym wózkiem, ul. Kolejowa 8 m 7. 1143g

Sprzedam niekompletny silnik nowo do Moskwi- cza 408. Bułgarska 154b m 5. 1170g

Maszynę dziewiarską dwu- płytową Busch, wózek głęboki sprzedam. Nad Wierzbakiem 21 m 6 wle- czorem. 1195g

Campingowa przyczepa sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1214g.

Garaż blaszany sprzedam. Planatowa 10 m 4. 1232g

Automatyczna strzykawkę do insuliny RFN sorze- dam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1245g.

samochody

Zuka górnozaworowego sprzedam. 64-410 Sieraków Wlkp., ul. Nowotki 5, tel. 156. 1123p

Syrone 105L nową zamie- nie na Fiat 126p lub sprzedam. Tel. 67-40-60 po godz. 12. 2945g

Silnik do Trabanta 401 sprzedam. Tel. 756-36 po godz. 16. 2839g

lokale

Pomieszczenie — piwnice 24 m. Grunwald na cieple rzemiosło odstąpię. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 2226g.

Uczniów zakwateruje. Mos- towa 14 m. 8. 99735g

Grunwald M-2, IV piętro, nowe budownictwo zamie- nie na niższe położone. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1013 g.

Mieszkanie M-4 spółdziel- cze w Makowie Podhalań- skim zamienie na podob- ne w Poznaniu. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19, dla 1036g.

Pracownicy poszukiwani

POZNAŃSKA FABRYKA ŁOŻYSK TOCZ- NYCH w Poznaniu, ul. Krafcowa 9 — przyjmie.

— **PRACOWNIKÓW** na stanowiska: **REWIDENTÓW ZAKŁADOWYCH** — wy- magane wykształcenie wyższe + prak- tyka.

Warunki pracy i płacy do omówienia w za- kładzie, Poznań, ul. Krafcowa 9, pok. nr 3.

Dojazd tramwajami linii: 6, 8, 12, 16 oraz autobusami linii: 70, 72, 73. 2755-K1

„SPOŁEM” **WOJEWÓDZKA SPÓŁDZIELNIA** SPOŻYWCÓW w KALISZU - Oddział w Ostro- wie Wlkp. — zatrudni natychmiast:

— **PALACZY** c.o. z uprawnieniami.

— **OPERATORA** do obsługi windy towaro- wej z uprawnieniami.

— **PIEKARZY.**

Zgłoszenia przyjmuje: Dział Spraw Pracow- niczych, ul. Wrocławska 18, pokój 9. 2062-K2

Pracownicy poszukiwani

POZNAŃSKA FABRYKA ŁOŻYSK TOCZ- NYCH w Poznaniu, ul. Krafcowa 9 — przyjmie.

— **PRACOWNIKÓW** na stanowiska: **REWIDENTÓW ZAKŁADOWYCH** — wy- magane wykształcenie wyższe + prak- tyka.

Warunki pracy i płacy do omówienia w za- kładzie, Poznań, ul. Krafcowa 9, pok. nr 3.

Dojazd tramwajami linii: 6, 8, 12, 16 oraz autobusami linii: 70, 72, 73. 2755-K1

„SPOŁEM” **WOJEWÓDZKA SPÓŁDZIELNIA** SPOŻYWCÓW w KALISZU - Oddział w Ostro- wie Wlkp. — zatrudni natychmiast:

— **PALACZY** c.o. z uprawnieniami.

— **OPERATORA** do obsługi windy towaro- wej z uprawnieniami.

— **PIEKARZY.**

Zgłoszenia przyjmuje: Dział Spraw Pracow- niczych, ul. Wrocławska 18, pokój 9. 2062-K2

Własnościowe M-3 w Swa- rzędzu sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 995g.

M-3 własnościowe, rów- nież stare budownictwo kupię. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1066g.

Stonczne 4 pokoje, kuch- nia, łazienka, balkon I piętro, kwaterekowe za- mienie na 2 mieszkania. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1073g.

Kulturalnym spokojnym studentem wydziału wio- pokój jedno, dwuosobo- wy, c.o., telefon — dom lekarski. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1074g.

nieruchomość

Dom sprzedam. Rogoźno Wlkp., plac Marcinkow- skiego 3. 1130p

Dom jednorodzinny piętro wy wolnostojący sprze- dam. Julian Jung, Trze- meszno, ul. Kopernika, tel. 344. 1123p

Mieszkanie własnościowe M-4 telefon, garaż na So- laczu zamienie z rozlicze- niem na dom jednorodzin- ny. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1196g.

Parcelę w dobrym miej- scu sprzedam. Zgłoszenia: Oborniki, ul. Park Boh. II Wojny Światowej 8 m 2. 1231g

Domek jednorodzinny z ogródkiem na Winogra- dach. Piatkowie kupię. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1227g.

Poznań, Brzozowa sprze- dam dom 500 m² ogród- moga zamieszkać 2 rodzi- ny, obecnie wolne 2 po- koje, kuchnia, informacje tel. 83 Mieszków k. Ja- racina. 1263g

Sprzedam dom, budynek gospodarczy wraz z dział- ką 500 m² w Ślasku woj. konińskie. Władysław Kazimierz Przybylski, 60-586 Rzgów woj. koni- Ńskie. 1243g

Własnościowe M-3 w Swa- rzędzu sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 995g.

M-3 własnościowe, rów- nież stare budownictwo kupię. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1066g.

Stonczne 4 pokoje, kuch- nia, łazienka, balkon I piętro, kwaterekowe za- mienie na 2 mieszkania. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1073g.

Kulturalnym spokojnym studentem wydziału wio- pokój jedno, dwuosobo- wy, c.o., telefon — dom lekarski. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1074g.

nieruchomość

Dom sprzedam. Rogoźno Wlkp., plac Marcinkow- skiego 3. 1130p

Dom jednorodzinny piętro wy wolnostojący sprze- dam. Julian Jung, Trze- meszno, ul. Kopernika, tel. 344. 1123p

Mieszkanie własnościowe M-4 telefon, garaż na So- laczu zamienie z rozlicze- niem na dom jednorodzin- ny. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1196g.

Parcelę w dobrym miej- scu sprzedam. Zgłoszenia: Oborniki, ul. Park Boh. II Wojny Światowej 8 m 2. 1231g

Domek jednorodzinny z ogródkiem na Winogra- dach. Piatkowie kupię. Oferty „Prasa”. Grun- waldzka 19. dla 1227g.

Poznań, Brzozowa sprze- dam dom 500 m² ogród- moga zamieszkać 2 rodzi- ny, obecnie wolne 2 po- koje, kuchnia, informacje tel. 83 Mieszków k. Ja- racina. 1263g

Sprzedam dom, budynek gospodarczy wraz z dział- ką 500 m² w Ślasku woj. konińskie. Władysław Kazimierz Przybylski, 60-586 Rzgów woj. koni- Ńskie. 1243g

USŁUGOWA

SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW

w Poznaniu

POLECA PT KLIENTOM:

USŁUGI dla LUDNOŚCI:

- **WYPOŻYCZANIE PRZYCZEP CAMPINGO-** WYCH typu 126 A, 126 B z przystawkami oraz przyczep samochodowych namiotowych — Od- dział Usług Parkingowych, Os. Manifestu Lip- cowego 79, tel. 756-81
- **KORZYSTANIE Z NAJAZDÓW** do przeglądu samochodów na parkingach: Os. Czecha, Os. Le- cha, Os. Jagiellońskie, Os. Kopernika, Al. Mar- cinkowskiego, ul. Lechicka, ul. Połabska, ul. Dą- browskiego 31, oraz na giełdzie samochodowej w czasie kupna i sprzedaży samochodów
- **KORZYSTANIE Z MYJNI SAMOOBSŁUGO-** WYCH na parkingach na Os. Piastowskim, ul. Grochowskiej - Świerczewskiego, Os. Czecha, Os. Kopernika
- **MYCIE, CZYSZCZENIE WNĘTRZ SAMOCHO-** DÓW i POLEROWANIE LAKIERU na parkin- gu ul. Dąbrowskiego 31 w godz. 8 — 19
- **MASZYNOPISANIE** — Poznań, Os. Kraju Rad 35 M — Gniezno, ul. Czarnieckiego 18/20
- **USŁUGI ŚLUSARSKO - INSTALACYJNE** — Gniezno, ul. 22 Lipca 13
- **USŁUGI Kserograficzne** — Poznań, ul. Klasztorna 17 — Gniezno, ul. Czarnieckiego 18/20 — Środa, ul. Krótka 1 — Śrem, ul. Powstańców Wielkopolskich 3 — Września, ul. Gnieźnieńska 33a
- **USŁUGI POŚREDNICTWA KUPNA — SPRZE-** DAŻY — Poznań, ul. Klasztorna 17.

Dom jednorodzinny sze- regowy — Świerczewo sprzedam. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19. dla 1326g.

Sprzedam dwupokojowy domek, garaż, kanałem, ogródek. Przydatne rów- nież warsztatowo. Waru- nek M-3. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 2549g.

zgrabny

Skradzione kremowego Fiata 126p nr POC 30-30 nr silnika 7754432, nr pod- woźa 7299093. Informacje za wynagrodzeniem. Poz- nań, tel. 67-92-27. 2812gpr

Pies czarny pudel zaginął 26 bm. w okolicy Wildy. Znalazcę wynagrodzę. Po- znań, Inżynierska 7 m. 25. 2992g

Układanie parkietów, cy- klinowanie podłóg z lakie- rowaniem, posiadam mo- zaikę, Tyrakowski, Dzier- żynskiego 290 m. 6. 3150g

Usuwanie wycieków ole- ju, wymiana rozrządu, tarczy sprzęgła odwrot- nie wykonuje Janusz Pie- chocki, Warsztat Mecha- niki Pojazdowej, Fiat 126, znań, Inżynierska 7 m. 25. Zgłaszać, tel. 33-38-86. 1176g

JAN WÓJTA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 15 w Spławiu.

W smutku pogrążona rodzina

3031g

ks. JÓZEF METTLER

dlugoletni proboszcz parafii Rozdrażew, były więzień obozów koncentracyjnych Gusen i Dachau.

Wprowadzenie do kościoła w Rozdrażewie we wtorek o godz. 16.

Msza św. i pogrzeb w środę, 29 bm. o go- dzinie 15 w Rozdrażewie.

Braci kapłanów prosimy o modlitwę.

2928g Księża Dekanatu Koźmińskiego

MARIA LIKSZTET

z domu Bzyl

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona RODZINA

Poznań, Jelenia Góra. 2887g

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona RODZINA

Poznań, Jelenia Góra. 2887g

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona RODZINA

Poznań, Jelenia Góra. 2887g

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona RODZINA

Poznań, Jelenia Góra. 2887g

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona RODZINA

WACŁAW MAZUR

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o godz. 13.50 na cmentarzu junikowskim.

Rodzinie Zmarłego wyrazi serdecznego współ- czucia składają:

Dyrekcja, POP, Rada Zakładowa i Pracownicy Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej w Poznaniu 2026-K3

WŁADYSŁAWA GŁOGOWSKA

z domu Jędrasiak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 13.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku i żalu pogrążeni mąż, syn, teściowa

Lazurowa 16 m. 1, dawniej: Dzierżyńskiego 38. 2917g

JAN NOSAL

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 13.00 na cmentarzu w Kicinie.

Strapiona żona z rodziną

3004g

CECYLIA LIS

z domu Stróżyk

Msza św. odprowadzona zostanie w środę, 29 bm. o godz. 11 w kaplicy w Chartowie, a pogrzeb o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim żalu i smutku pogrążony mąż z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondoleń.

Os. Rusa 74 m. 1, dawniej: Dziadoszańska 23 m. 3. 2893g

BRONISŁAW NOWAK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 14 w Zabikowie.

W głębokim smutku pogrążona rodzina

Ul. Kotowo 32. 2935g

JAN TOMALAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 14.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona żona z rodziną

Ul. św. Wawrzyńca 23 m. 13. 1997-U3

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 14.00 na cmentarzu winiarskim przy ulicy Wojciechowskiego.

W głębokim smutku pogrążony mąż z rodziną

3026g

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

CZESŁAW KANCHEN

mistrz owczarski, długoletni pracownik Kom- binatu PGR Kaźmierz, działacz związkowy, członek Prezydium KSR, odznaczony honorową odznaką Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego.

W Zmarłym straciłmy doświadzonego i su- miennego pracownika i życzliwego kolega.

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 sierpnia o godz. 11.00 na cmentarzu w Otorowie.

Rodzinie Zmarłego wyrazi głębokiego współ- czucia składają:

Dyrekcja, KZ PZPR, Rada Zakładowa Kombinatu PGR Kaźmierz Kierownictwo i załoga Zakładu PGR Sokolniki Wielkie 2029-K3

LESZEK LAMENTA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 14.00 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążona rodzina

Ul. Szpitalna 11 m. 44. 2955g

ZBIGNIEW KURNATOWSKI

nasz ukochany mąż, ojciec, teść, dziadek i brat.

Pogrzeb 28 sierpnia, godz. 9.45 z kaplicy cmen- tarnej w Lesznie.

Rodzina

Dom żałoby: Leszno, ul. Wolności 31. 2974g

STANISŁAW ŚLIWIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pogrążona żona z córką i rodziną

Ul. Małeckiego 16 m. 5. 1998-U3

JÓZEF KASPROWIAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 16 na cmentarzu w Stęszewie.

W smutku pogrążona RODZINA

2959g

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

JOANNA LUBOŃSKA

z domu Reinke

STEFANIA KAMIŃSKA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 13.00 na cmentarzu ewangelickim na Mi- łostowie.

O bolesnej stracie zawiadamiają mąż i rodzice

Ul. Łąkowa 20 m. 9. 3015g

FRANCISZKA SITEK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 14 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążeni córki, zięć i wnuki

Ul. Żydowska 30 m. 9. 2902g

LESZEK BUSZA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 15.10 na cmentarzu junikowskim.

Pogrążona w głębokim smutku rodzina

Ul. Opolska 45 m. 5. 2917g

TADEUSZ MAJCHRZYCKI

emerytowany sędzia, notariusz

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30 bm. o go- dzinie 11.50 na cmentarzu junikowskim w Po- znaniu.

W głębokim smutku pogrążona żona z dziećmi i rodziną

Kościół, Al. Kościuski 32. 2876g

MARIANNA SIELKOWSKA

z domu Tyłmajer

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o godz. 11 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pogrążona rodzina

Ul. Hibnera 45 m. 3. 3020g

JAN MEISSNER

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o go- dzinie 10.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona siostry z rodziną

Ul. Rolna 8a m. 4. 1995-U3

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

JAN MEISSNER

z domu Tyłmajer

SIERPIEN
28
Wtorek

Augustyna,
Wyszniara
Słońce: 5.55—19.51

TEATRY

POLSKI — g. 19 „Wściekle pie-
niądze”.

KINA

KDF MUZA — g. 15, 17.30 „Dub-
ler” (fr. 12 l.), g. 20 „Śmierć czło-
wieka skorumpowanego” (fr. 18 l.).
KDF PALACOWE — g. 15.30, 17.30,
19.30 „Mężczyzna z białym goździkiem” (szwedz. 15 l.).

APOLLO — g. 10, 12.30, 15, 17.30,
20 „Buffalo i Bill i Indianie” (amer.
12 l.).

BALTYK — g. 10, 12, 14, 15, 18,
20.15 „Lek wysokości” (amer. 15 l.).
GONG — g. 16, 18, 20 „Tajem-
nica” (fr. 15 l.).

GWIAZDA — g. 10, 12, 14, 15, 18,
20 „Ryzykant” (amer. 15 l.).
JAGIELLONKA — g. 16 „Szary
okrutnik” (radz. b.o.), g. 18 „Po-
wrót człowieka zwanego koniem” (amer.
15 l.).

MINIATURA — g. 15, 17.30
„King Kong” (amer. 12 l.), 20
„Ucieczka z więzienia” (radz. 15 l.).
OSIEDLE — g. 16, 18, 20 „Bałki” (hol.
b.o.), g. 17 „Wyspa skarbów” (fr.-
wl. 12 l.), g. 19 „Dom nad czer-
woną latarnią” (weg. 18 l.).

PANCERNIAK — g. 17, 19.30
„Mistrz rewolweru” (amer. 15 l.).
RIALTO — g. 10, 12, 14 „Mistrz
kierownicy ucieka” (amer. 15 l.),
g. 15, 18, 20 „Skradzioną kolekcję” (pol.
12 l.).

RUSALKI (Swarzędz) — g. 16, 18,
20 „Dom nad gorącym słońcem” (radz. 12 l.).

SFONCE (Os. Przyjaźni) — g.
15.30, 17.30 „Przez Górę Skaliste” (amer.
b.o.), g. 20 „Czeka na pana
dziewczyna” (radz. 12 l.).

TECZA — g. 15.30 „Skrydzelko
czy nożka” (fr. b.o.), g. 17.30, 19.30
„Sześciu II” (amer. 15 l.).

WILDA — g. 10, 12.30, 15 „Bliskie
spotkania trzech stannia” (amer.
12 l.), g. 17.30, 20 „Idź do mamy,
tata pracuje” (fr. 18 l.).

Zoo (stare) ul. Zwierzyniecka
i (nowe) ul. Karczowa od g. 9
do zmroku.

DZIURY

SZPITAL — intern. chirurgia,
laryngologia — ul. Mikielwicz 2;
okulistyka — ul. Garbary 17; neu-
rologia — ul. Walki Młodych 7.

Wojewódzka Stacja Pogotowia
Ratunkowego w Poznaniu, ul.
Chelmonskiego 26. Wypadki ulicz-
ne i zachorowania w miejscach
publicznych z terenu Poznania —
tel. 999; nagłe zachorowania w
domu, tel. 66-00-66.

Podstacje (całkowicie darmo):
Os. Piastowska 16, tel. 722-24;
ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Ucie-
ry 16, tel. 20-54-31; Kościuszki
23, tel. 544-44; Swarzędz, ul.
Wiankowa, tel. 544-44 i 137-399;
Lubon, pl. Wolności 6, tel. 544-44
i 130-399.

Centralny Ośrodek Informacji
Poznańskiej Służby Zdrowia, ul.
Marcinkowskiego 21 — czynny co-
dziennie g. 7-22, tel. 989 — udzie-
la informacji, porad lekarskich i
prawnych, przyjmuje skargi
interwencje.

Telefon Zaufania 988 porady
prawne, tel. 522-51. Obie placów-
ki czynne w dni powszednie g.
15.30-7.30, dni świąteczne — całą
dobę.

Apteki tylko dyżury nocne:
Dąbrowskiego 140/142, Główna 92,
Kornicka 24, Dzierżyńskiego 349,
Mickiewicza 22, Słowiańska, Sta-
rołęcka 1, Głogowska 107/109, Os.
Przyjaźni paw. 141, ul. Marcinkow-
skiego 11 (cała doba).

RADIO

PROGRAM I: 6 Sygnały dnia;
9.05 Lato z Radiem; 11.40 Tu Ra-
dio Kierowców; 12.25 Muzyka
polskich melodii; 13.01 Stara i no-
wa muzyka wojkowa; 13.20 Cóż
ba jazzowe; 13.40 Kącik meloma-
na; 14. Studio „Gama” (ok. g.
14.05 — Inf. dla kierowców); 14.20
Studio „Relaks”; 14.25 Studio
„Gama” c.d.; 15.05 Koresponden-
cja z zagranicy; 15.10 Studio „Ga-
ma” c.d. (ok. 15.45 — Inf. dla
kierowców); 16. Tu Jedynka; 17.30
Radiokurier; 18. Tu Jedynka c.d.;
18.25 Nie tylko dla kierowców;
18.33 Koncert żywych; 19.15 Kier-
masz polskiej piosenki; 19.40 Re-
laks z muzyką ludową; 20.05 Kon-
cert żywych; 21.05 Olimpijski
młodzieży — Moskwa 89; 21.20
Utwory S. Moniuszki; 22.20 Tu
Radio Kierowców; 22.30 1.60 na
muzycznej antenie; 23. Wita Was
Polska — mas. słowno-muz.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 9,
10, 11, 12.05, 15, 19, 20, 21, 22.

PROGRAM II: 8.35 Dialogi i zbi-
lenia; 9.30 Moto-Sprawy; 9.40
„Wesołe lato dla najmłodszych” —
legenda o morskiej latarni; 10.
Radiowy bodek warszawski;
10.30 Uśmiech fortuny — gra re-
społ B. Burtona i K. Jarrelta;
10.40 Sprawy codzienne; 11. Młod-
zi muzyka na radiowej antenie;
11.35 Skrzynka poszukiwania re-
dzin PCK; 11.40 Muzyka spod
strzechy; 12.05 Wakacje meloma-
na; 13. Public. krajowa; 13.10 „Za-
gadki muzyczne”; 13.25 Ze wsł.
i o wsł.; 13.51 J. Philippe Ra-
meau; 14. Słuta z baletu „Les Pa-
ladins”; 14.10 Więcej, lepiej, no-
wocześnie; 14.25 Tu Radio Mo-
skwa; 14.45 Muzyka Mozarta;
15.20 Poniedziałnie dziewcząt i chłop-
ców; 16. Gra Ork. H. Pourcella;
16.10 Śpiew chórów — interpre-
tacje, temperamenty, nastroje;
16.40 „Kleśnot z neofitu” — frag-
ment poematu; 17. Operetka, jej
twórcy i wykonawcy; 17.20 Prze-
ciw ludzkiej naturze; 18. Zagra-
nie chóry na polskich estra-

Uprawianie nie tylko własnego ogródka

Jeśli chcesz dobrze wypocząć po pracy, tak, by mieć z tego — potwierdzoną przez innych — satysfakcję, a jednocześnie niebagatelne korzyści... uprawiaj ogród działkowy. Brzmi to jak slogan reklamowy, a jednak nim nie jest. Świadczy o tym nie tylko duża kolejka, 9 000 czekających obecnie na przydział działek, lecz również, godne uwagi, wyniki pracy szczęśliwych posiadaczy.

Przykładem mogą być Pracownicze Ogrody Działkowe przy ul. Dojazd w Poznaniu. Ich użytkownicy dobrze potrafili wykorzystać przydzielone kawałki ziemi, bo np. tylko w maju, z wyprodukowanych nadwyżek, odstawili na potrzeby rynku 2,5 tony agrestu. Rzeczą jednak nie tylko w roślinnych ołnach. W POD zorganizowano bowiem zabawy z okazji Dnia Dziecka, a także 2 turnusy letnich wczasów dla emerytów (to m. in. rezultat współpracy działkowców z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej na Jeżycach). Dla wypoczywających były to niemal normalne wczasy, z zapewnieniem wyżywienia i wyposażeniem w sprzęt turystyczny.

Podobnie przysłużyło się środowisku 200 działkowców z POD im. 25-lecia PRL w Swarzędzu. 3 turnusy półkolonii (w każdym uczestniczyło 30 dzieci), wczasy dla rencistów i emerytów dobrze świadczy o wrażliwości na społeczne potrzeby. Wizytówką, która do gustu przysłać musi każdemu, jest wybudowana przez nich w przeddzieniu Lipcowego Świata — świetlica. Wartość tego pięknego obiektu jest tym większa, że korzystać z niego mogą, przez cały rok, nie tylko działkowcy, lecz również uczniowie, muzykująca młodzież i pracownicy różnych zakładów pracy.

Z kolei użytkownicy POD im. 23 Lutego na ul. Umóltowskiej w Poznaniu kończą budowę — wznoszonego systemem gospodarczym i w czynie społecznym — okazałego Domu Działkowca. Jego wyposażenie (piwnice, kuchnia, stołówka) pozwoli już w niedalekiej przyszłości na organizowanie wczasów dla osób starszych, półkolonii dla dzieci i, oczywiście, miłe spędzanie czasu przez działkowców.

Przykłady takie można mnożyć. Do wyróżniających się należą też działkowcy z POD przy ul. Bema w Poznaniu. Warto również odnotować, że zakończono elektryfikację wielu ogrodów, a w Sypniewie i przy ul. Obornickiej przygotowuje się doprowadzenie wody.

Tak więc praca działkowców przestała już być przysłowiowym uprawianiem własnego ogródka. Ale i tego nie można lekceważyć. Wszak 12 procent działkowych pólów sprzedaje się na rynku, względnie służy zaopatrzeniu stołówek i chłodni połączonych. Dalsze 11 procent pólów wędruje, w formie podarunków, do rąk rodzin i znajomych.

W województwie poznańskim istnieją obecnie 154 pracownicze ogrody działkowe, które użytkuje 24 000 osób. Od dwóch lat podobne obiekty tworzy się przy niektórych PGR-ach. O stopniu zagospodarowania działek świadczy to, że posadzono na nich już 312 000 drzew owocowych i 800 000 krzewów. Jeśli więc wszyscy działkowcy potrafili dorównać najlepszym zarówno w produkcji owoców roślinnych, jak i działaniach na rzecz środowiska — społeczna rola owej działalności będzie jeszcze znacząca. Ale i dotychczasowe wyniki godne są uznania i szczególnej uwagi.

Sądzić należy, że trwające od 1 do 30 września Dni Działkowca sprzyjać będą upowszechnieniu wzorów najlepszych.

(jab)

Tramwaj na szynach kolejowych?

Trwa budowa linii tramwajowej na trasie: ul. Winiarska — Wołyńska w Poznaniu. Jedną z przyczyn wolnego tempa robót jest niedostatek szyn tramwajowych. Rozważa się

przeło możliwość wykorzystania szyn kolejowych przy budowie tej linii, która ma być oddana do użytku do końca bieżącego roku. (y)

Echa naszych publikacji

W myśl postulatów klientów

„Krytycznym okiem” spojrzelimy przed dwoma tygodniami na niedobre tradycje urlopowe poznańskich placówek usługowych i gastronomicznych. W notatce chodziło m. in. o kawiarnię i herbaciarnię na poznańskim Starym Rynku — nieczynne w tym okresie, w którym przybywa tu wielu turystów. Oddział Gastronomiczny WSS „Spolem” w Poznaniu wyjaśnił, że w ciągu całego roku ma trudności kadrowe, które w okresie letnim są szczególnie odczuwalne ze względu na urlopy wypoczynkowe. W związku z tym Oddział wystąpił do Wydziału Handlu i Usług Urzędu Miejskiego o przyznawanie skrócenia godzin działalności zakładów lub ich zamykania w niektóre dni tygodnia. W okresie letnim zakłady gastronomiczne w centrum miasta nie są w pełni wykorzystywane i utrzymanie stałej działalności mogło być nieekonomiczne. Przy starym Rynku zakładów gastrono-

micznych jest sporo i wyłączenie z działalności w dniu 12 sierpnia kawiarni „Literacka” i herbaciarni nie powinno — zdaniem WSS „Spolem” — wpłynąć ujemnie na zaspokojenie potrzeb konsumentów. Czynne były inne restauracje i kawiarnie. Uwzględniając jednak postulaty czytelnika, od 15 sierpnia przywrócone zostały obowiązujące godziny działalności zakładów przy Starym Rynku. Uwagi, zawarte w notatce prasowej, będą wykorzystane przy ustalaniu zmian godzin na przyszły sezon lata — zapewnia poznański Oddział WSS „Spolem”.

Z kolei Spółdzielnia Pracy Usług

19.15 Gra K. Sadowski; 19.35 Ope-
ra — M. Rimski-Korsakow: „Sad-
ko”; 19.50 „Zapach psiej sierści” —
ode. pow. W. Zukrowskiego;
20. Z mojej piłytołki; 20.30 „Dzień
w Wenecji”; 21. Muzyczny seans
filmowy; 21.35 Antologia piosen-
ki franc. 21.03 Gwiazda siedmiu
wieczorów — A. Makowicz; 22.15
„Gdańsk 39” — rep. dokum.; 22.35
Różne barwy fletu; 23. Poezja
Czarnego Ładu; 23.05 Między
dnem a snem.

Wiadomości: 6.15, 7, 8, 10.30, 12,
15, 17, 19.30, 22.

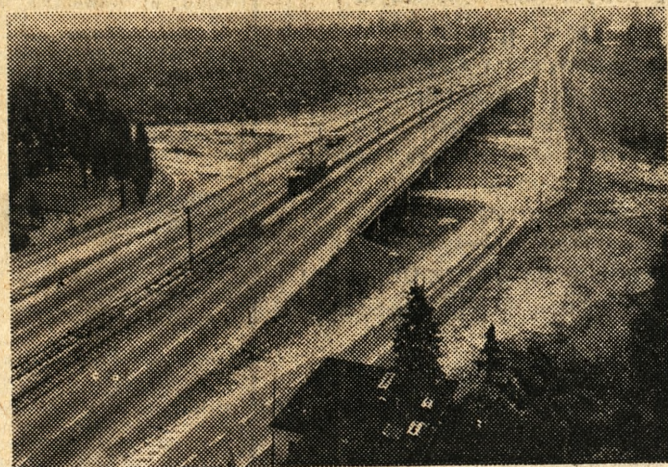
PROGRAM IV: 6.45 Radio-
express; 7.30 Stereo: Muzyczne
dzień dobry; 8. Śpiewa H. Kunie-
ka; 8.10 Ork. Rorzykow. PR i TV
w Katowicach; 8.25 R. Schumann:
Wariacje na temat ABFGG; 8.35
Nie tylko dla słuchaczy w miodu
rach; „W jednym zwartym sze-
regu”; 9. Dla kl. II—III (wych. tu-
zyczne); „U progu września”; 9.25
Podróże muzyczne po kraju; 9.40
Wesołe lato najmłodszych; „Le-
genda o morskiej latarni”; 10.30
Estrada przyjaźni; 11. Jez. angiel-
ski 11.15 Na trasie gra H. Ja-
mes; 11.30 I. Strawiński: Balet

19.15 Gra K. Sadowski; 19.35 Ope-
ra — M. Rimski-Korsakow: „Sad-
ko”; 19.50 „Zapach psiej sierści” —
ode. pow. W. Zukrowskiego;
20. Z mojej piłytołki; 20.30 „Dzień
w Wenecji”; 21. Muzyczny seans
filmowy; 21.35 Antologia piosen-
ki franc. 21.03 Gwiazda siedmiu
wieczorów — A. Makowicz; 22.15
„Gdańsk 39” — rep. dokum.; 22.35
Różne barwy fletu; 23. Poezja
Czarnego Ładu; 23.05 Między
dnem a snem.

Wiadomości: 6.15, 7, 8, 10.30, 12,
15, 17, 19.30, 22.

PROGRAM IV: 6.45 Radio-
express; 7.30 Stereo: Muzyczne
dzień dobry; 8. Śpiewa H. Kunie-
ka; 8.10 Ork. Rorzykow. PR i TV
w Katowicach; 8.25 R. Schumann:
Wariacje na temat ABFGG; 8.35
Nie tylko dla słuchaczy w miodu
rach; „W jednym zwartym sze-
regu”; 9. Dla kl. II—III (wych. tu-
zyczne); „U progu września”; 9.25
Podróże muzyczne po kraju; 9.40
Wesołe lato najmłodszych; „Le-
genda o morskiej latarni”; 10.30
Estrada przyjaźni; 11. Jez. angiel-
ski 11.15 Na trasie gra H. Ja-
mes; 11.30 I. Strawiński: Balet

Trasa jak się patrzy

Tras zbudowanych z takim rozmachem przydałoby się w Pozna-
niu jeszcze kilka.

Na zdjęciu: widok z dachu wieżowca na skrzyżowanie ulic Het-
mańskiej i Dolnej Wildy.

Fot. — R. Królik

W starych lokalach nowe sklepy

Wiele sklepów Oddziału Obro-
tu Ubiorami „Otex” wyróżnia
się nowoczesnym wyposażeniem.
Są jednak jeszcze i takie,
które wymagają remontu. 47
spośród nich figuruje w tego-
rocznym planie modernizacji.
Dotychczas w starych pomiesz-
czeniach otwarto 27 sklepów.
Ważne przy tym, iż udało się
skrócić, czas trwania remon-
tów, dzięki czemu uzyskano
dodatkowe obroty, których war-
tość przekroczyła 30 milionów
złotych. Wiele prac wykonała
„otexowska” Brygada remonto-
wa; niektóre kłopoty pomogli
rozwiązać racjonalizatorzy.

Do końca roku modernizacja
ma objąć jeszcze 20 placówek.
Remont przeprowadzony zo-
stanie w „Juniorze”, który po-
większy swą powierzchnię o
100 metrów kwadratowych.
Większy będzie również, po re-
moncie, sklep obuwniczy przy
ul. 27 Grudnia, który przejmie
pomieszczenia sąsiedniego skle-
pu fotooptycznego. Połączone
zostaną także sklepy przy ul.
Dąbrowskiego 13, a w pomiesz-
czeniach tych urządzony zosta-
nie sklep mody męskiej. Po-
nadto zwiększy się powierzchnia
sklepu galanterijnego przy ul.
Ratajczaka, który zaj-
mie pomieszczenia „Reklamy”
(pik)

W gospodarce komunalnej

Inwestycje z żółwim w herbie

Na tegoroczne inwestycje w gospodarce komunalnej Po-
znania przeznaczono 826,4 mln zł (o 14,8 procent więcej
niż w 1976 roku).

Zgodnie z planem kontynuowanych jest 45 zadań inwesty-
cyjnych (rozpoczętych w zeszłym roku lub wcześniej), a 29
zapoczątkowano w tym roku. Nadto podjęto sporo zadań in-
westycyjnych o znaczeniu lokalnym (np. budowa sieci wodoci-
ągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej). Prace te wykony-
wane są przy pomocy czynów społecznych mieszkańców, m.
in. osiedla na Świerczewie.

Z globalnej kwoty na inwestycje gospodarki komunalnej,
najwięcej pieniędzy zarezerwowano na rozbudowę ciepłowni-
ctwa — 278,3 mln zł, komunikacji — 154,2 mln zł, urządzeń
wodociągowych — 145,5 mln zł i kanalizacji — 104,7 mln zł.
Planowa realizacja tych zadań ma zasadnicze znaczenie dla
dalszego wyposażania miasta (głównie terenów, na których
powstają nowe osiedla) w infrastrukturę techniczną.

W pierwszym półroczu wykonano zadania roczne w 33,4
procentach. Najlepsze rezultaty uzyskano w rozbudowie urzą-
dzeń kanalizacyjnych (66,8 procent rocznych zadań) i wodoci-
ągowych (40,8 procent), a najgorsze w ciepłownictwie (24,4
procent). W pierwszych sześciu miesiącach tego roku wyko-
nano prace o łącznej wartości 276 mln zł. Do końca roku po-
winna ona osiągnąć 826,4 mln zł, a więc do zrobienia pozos-
tało wiele chociaż w lipcu i sierpniu tu i ówdzie nastąpił
znaczący postęp robót.

W bieżącym planie za najważniejsze uznano inwestycje,
które mają poprawić zaopatrzenie miasta w wodę, zapewnić
ciepło nowo budowanym osiedlom i usprawnić komunikację.
W związku z okresowym niedoborem wody w niektórych re-
jonach miasta (co szczególnie dało się odczuć w pierwszym
kwartale) podjęto działania zmierzające do poprawy tej sy-
tuacji. Obecnie prowadzi się rozbudowę m. in. stacji uzdat-
niania wody, budowę nowych ujęć oraz magistrali wodocią-
gowych. Prace te przebiegają nie bez zakłóceń. Konieczne
jest też zwiększenie do końca roku nakładów na owe przed-
sięwzięcia. Również z opóźnieniem budowane są dwie głów-
ne magistrale ciepłownicze (m. in. z powodu braku niektórych
materiałów budowlanych i urządzeń).

Ze znacznym opóźnieniem — o czym już pisaliśmy — pow-
stają niektóre obiekty przeznaczone dla Wojewódzkiego
Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego.

Nieprawidłowości w realizacji inwestycji gospodarki ko-
munalnej powinny być jak najszybciej usunięte. Dotyczy to
zwłaszcza urządzeń wodociągowych. Dobrze więc, że wszyst-
kie sprawy, o których tu mowa będą, (31 bm.) tematem po-
siedzenia Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu.
(an)

SYGNAŁY I ODPOWIEDZI

● Czytelnik z ul. Głogowskiej
pisał o tym, że przy ul. Głogow-
skiej 43 stoi od 4 tygodni bezpa-
ński motocykl przeszkadzając w
przejściu, również o uszkodzonym
chodniku — pułapce dla pieszych
na wysokości budynku nr 36 przy
ul. Głogowskiej, i o tym, że bra-
kuje ławek przy wejściu do Pa-
rku Kasprzaka.

Urząd Miejski — Ekspozytura
Grunwald (Inspektor Komisji Po-
rządku i Czystości Barbara Olej-
niczka) przekazała sprawę napra-
wy chodnika Zarządowi Dróg i
Mostów. Uzupełnienie brakują-
cych ławek to sprawa Zarządu
Zieleni. Pozostawionym moto-
cyklem zajmie się i Komisariat
MO. (2241)

TELEWIZJA

PROGRAM I

9.00 — J. polski (kl. V—VI) —
spotkanie z pisarzem;
10.00 — Dla najmłodszych (kl. I—
III) „Czerwone, żółte, zielone” —
„Lewa strona” (kol.);
15.30 — „Telewizyjny klub senior-
ra”;
16.00 — „Obiektyw”;
16.20 — Dziennik (kol.);
16.30 — „Bractwo Żelaznej Szekli” —
żeglarsko morskie — „Dar
Opola” (kol.);
16.50 — „Zanim zostaną dowódcami” —
reportaż o Centralnym
Ośrodku Szkolenia Wojsk Lado-
wych imienia rodziny Nalaz-
ków w Elblągu (kol.);
17.25 — „Sonda” (kol.);
17.55 — „Dzień dobry w kręgu ro-
dziny” (kol.);
18.25 — „Viki syn Wikinów” —
ode. 13 pt. „Czarodziejski mlecz
karzełków” (odcinek ostatni) se-
rial animowany prod. RFN
(kol.);
18.50 — Radzimy rolnikom (kol.);
19.00 — Dobranoc;
19.10 — Siódemka;
19.30 — Wieczór z dziennikiem
(kol.);

20.15 — „Twój współczesny” — „Ko-
bieta z lancetem” — radziecki
film fab. (kol.);
21.45 — Nocny koncert — występ
Ork. PR i TV w Katowicach
pod dyr. J. Millana oraz Ork.
Rozrywkowej z Brna pod dyr.
G. Brooma; soliści czechosło-
waccy i polscy;
22.20 — Dziennik (kol.);
22.35 — Studio Sport — Kolarskie
mistrzostwa świata — Holandia;
PROGRAM II
17.10 — „Słowa za słowa” — doro-
bek literacki w zakresie prze-
kładu w 35-lecie PRL (kol.);
17.35 — „Polskie konie arabskie w
USA” — film dok. (kol.);
18.00 — „Poradnik dobrych obycz-
jów” (kol.);
18.30 — Program morski — „Roman-
tyczny eksport”;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Wieczór z dziennikiem
(kol.);
20.15 — „Wtorek melomana” (kol.);
21.15 — 24 godziny (kol.);
21.25 — Spotkanie z Wilemą Gro-
mową — recital wokalny;
21.45 — Wieczór filmowy (kol.);
21.55 — „Film opowiada o sobie” ra-
dziecki film złożony z fragmen-
tów wybitnych utworów doku-
mentalnych i fabularnych zrea-
lizowanych w latach 1919—1969.